

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Vol. LXXVI Kaina 25 c.

TREČIADIENIS — WEDNESDAY, RUGPIJTIS — AUGUST 18, 1982

Nr. 170

„L. K. B. Kronika“ Nr. 51

Lietuvos K. Bažnyčios dvasinis atgimimas

Po II pas. karo norėta visiškai sunaikinti Katalikų Bažnyčią Lietuvoje. — 1964 metai laikytini atgimimo pradžia

Ižanga

Pasibaigus II Pasauliniam karui, Lietuvoje prie valdžios vairo atsistojo kovingi bėdieviai, pasiryžę visiškai sunaikinti Katalikų Bažnyčią. Dievą ir Tėvynę mylinčius lietuviams iškilo klausimas: kas bus toliau? Vilkaviškio kunigai kreipėsi į seną ir išmintingą savo ganytoją vysk. Karosą, prašydami patarimo naujoje situacijoje.

— Ką valdžia sakys, viską darykite priešingai ir bus gerai, — atsakė ganytojas. Beliko šį patarimą įgyvendinti. O įvykiai toliau klostėsi šitaip:

1946 buvo uždarytos Kunigų seminarijos Vilniuje, Telšiuose ir Vilkaviškyje. Vyskupai — Teofilus Matulionis ir Vincentas Borisevičius — suimti.

1947 areštuotas Vilniaus arkivyskupas arkivysk. Mečislovas Reinsys (miręs Vladimiro kalėjime) ir Telšių vyskupas pagalbininkas Pranciškus Ramanauskas.

Trečdalis Lietuvos kunigų turėjo pereiti Gulagą. Vysk. Vincentas Borisevičius 1947 m. sušaudytas.

1948-49 uždarinėjami vienuolynai, daugelis bažnyčių pavertamos sandėliais ar panaudojamos profaniniams tikslams. Lietuviai masiškai deportuojami į Sibirą.

Valdžios iniciatyva steigiami dvidešimtukai, kurie turi atstoti bažnytinių parapijų komitetams. Dvidešimtukams primatejos vienašaliskos, tikintuosius diskriminuojančios sutartys.

Bažnytinė vyriausybė buvo prievartaujama leisti nebažnytines instrukcijas ir remti melagingą sovietinės valdžios „kovą už taiką“. Tokiu būdu Kauno arkivyskupas ir Vilkaviškio bei Kaišiadorių vyskupi-

jų valdytojas kan. Juozapas Stankevičius praneša kunigams, jog negalima katekizuoti vaikų, lankyti tikinčiųjų, negalima vaikams patarnauti prie altoriaus. Pragaistą nuolaidžiavimą sovietinei valdžiai pradėta vadinti „diplomacija“. Kai kunigas Kuriuje pasiskųsdavo, jog yra puolamas valdžios, jam atsakydavo: „Kvailas buvai ir nemokejai gyventi!“ Nemažai kunigų užmiršo vysk. Karoso protinę patarimą ir pradėjo savintis naują Kurijos stilių.

Šiame periode buvo sulaužytas tautinis ir bažnytinis pasipriešinimas, o nusilenkusių prievartai sugalvojo lozungą: „Kakta sienos nepramuši“.

Teroras tęsėsi ir Nikitos Chruščiovo valdymo laikais. Vienuolika kunigų vėl iškeliavo į Gulagą. Išstremiami vyskupai — Vincentas Sladkevičius (1959) ir Julijonas Steponavičius (1961). 1961 uždarama tik ką pastatyta Klaipėdos bažnyčia, o jos statytojai — nuteisiami.

Septintame dešimtmetyje kunigams už menkus nukrypimus nuo slapto sovietinių instrukcijų būdavo uždraudžiama eiti kunigo pareigas. KGB vykdė slapto kovą prieš Kauno Kunigų seminariją, siekdama kuo daugiau seminarijų įtraukti į savo voratinklį.

Atgimimo pradžia

1964-65 metais laikyti Lietuvos Katalikų Bažnyčios atgimimo pradžia. Kunigai pamazų įsidrąsino ir pradėjo tai vienu, tai kitu grupėmis katekizuoti vaikus. Pamoksluose vis dažniau suskambėdavo drąsus žodis, raginantis pabusti iš miego, baimės ir sustingimo. Religinę

reikalų tarybos įgaliotinio Rugienio pastangos terorizuoti kunigus vis mažiau pasisekdavo.

1968 Lietuvos Katalikų Bažnyčiai yra labai reikšmingi. Šiais metais aktyvūs kunigai gyvai diskutavo, kokių būdu reikia kovoti prieš valdžią bedievių savivalę. Šių diskusijų išvada — nutarimas pavieniui ir kolektyviai pradėti reikalauti religinės laisvės minimumo.

1968 rugpjūčio mėn. Telšių vyskupijos kunigai — Vladas Šleivas ir Alfonsas Pridotkas, pasiuntę TSRS Ministrų Tarybai po pareiškimą, kuriuose iškelė kai kuriuos Bažnyčios diskriminacijos atvejus: maldaknygių trūkumą, Kunigų seminarijos varžymą ir kt. Abu kunigai buvo valdžios pareigūnų išbarti ir perkelti į kitas parapijas.

Tuo pačiu metu Vilkaviškio vyskupijoje buvo ruošiamas kolektyvinis kreipimasis dėl tragiškos Kauno seminarijos būklės, kuriame tarp kita ko rašoma:

„Kasmet Lietuvoje miršta apie 30 kunigų, o Kauno Kunigų seminarija dėl valdžios nustatyto mažo limito gali išleisti vos 5-6 naujus kunigus (...). Priimant kandidatus, lemiamas balsas priklauso ne Seminarijos Vadovybei, bet valdžios pareigūnams (...). Atėjo laikas reikalauti, kad būtų panaikintas Seminarijai limitas ir kad tarybinės valdžios organai nekludytų jaunuoliams stoti į Seminariją“.

Po šio pareiškimu (1968.X.II.31) pasirašė 63 Vilkaviškio vyskupijos kunigai.

(bus daugiau)

Lietuvos pajūris, Kuršių Nerija.

Prieškarinė A. Naruševičiaus nuotr.

Atentatas prieš popiežių buvo KGB darbas

Washingtonas. — Praėjusiais metais bandymas nužudyti popiežių Joną Paulių II buvo tarptautinis sąmokslas, į kurį buvo įvelta sovietų KGB ir Bulgarijos slaptoji policija, rašo vienas pačių rimčiausių ir įtakingiausių žurnalų „Reader's Digest“ (rugsėjo mėn. numeris). Pasikėsintojas Mehmet Ali Agca, turkas, nebuvo vienas. Claire Steling, žurnalo korespondentė, sako, kad visi Vakarų aukštieji sluoksniai turi tam teigimui įrodymus ir neabejoja, kad tai sovietų darbas. Maskvai didelė rakštas, kad popiežius yra lenkas, iš komunistinio krašto, anti-sovietiškai nusistatęs ir slapto lenkų darbininkų Solidarumo dvasinis vadas ir įkvėpėjas. Solidarumas sovietams yra pati didžiausia grėsmė ir bėda, kokią jie patyrė per visą 65 metų laikotarpį.

Ilgam, 14 psl. straipsny, Sterling remia savo teigimą tokiais argumentais: 1977 Bulgarijой buvo slapta einamųjų sąskaita Agca vardu. Pinigai buvo padėti jo teroristinei veiklai remti. Per metus jis išleido 50,000 dolerių, važinėdamas po Europą, sustodamas pirmos klasės viešbučiuose. Kitas įrodymas: Agca gavo sufalsifikuotą pasą ir 9 mm automatinių brauningą iš Abuzer Ugurlu, žinomo turko

mafijos nario. Tą mafiją kontroliuoja ir remia Bulgarijos slaptoji policija.

Agca Sofijoje 1980 praleido 50 dienų po to, kai buvo pabėgęs iš Turkijos kalėjimo. Bulgarija laikoma ištikimiausia sovietų sąjungininke, ir jos milicija, žvalgyba glaudžiai veikia su sovietų KGB, padeda ruošti teroristus Europai. Bulgarijai labai stropiai seka Turkijos pasienį, apie kiekvieną, kuris ją pereina legaliai ar nelegaliai, turi žinių, tai negalėjo nežinoti ir apie Agcą, kuris ten laisvai taip ilgai gyveno.

Dar žinoma, kad Agca, lankydamasis Tunise, susitiko su slapto bulgarų agentu, vadinamu Mustafaeof.

Somalijos-Etiopijos mūšiai

Nairobi. — Iš Kenijos pranešama apie nesibaigiančius mūšius Somalijos ir Etiopijos pasieny. Somalijos prezidentas Barre visu pasieniu paskelbė pavojaus padėtį. Toks pavojus buvo paskelbtas 1980, atšauktas prieš keturis mėnesius. Sakoma, kad Somalijos pusėje, apie 5 mylios nuo sienos, susisauldyje žuvo 232 etiopų kariai, Somalijos nuostoliai buvo 64 užmušti ir 157 sužeisti.

Somalija. Nomadai keliauja iš vienos vietos į kitą.

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500

Naujas savilaidinis žurnalas ok. Lietuvoj

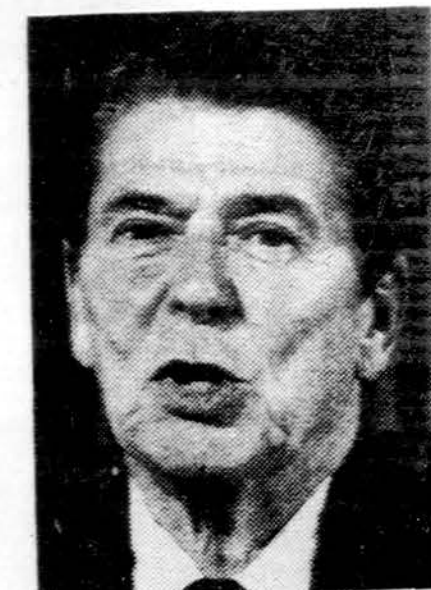
Užsienio spaudą pasiekė Lietuvos pagrindinė leidžiama žurnalo „Tautos kelias“ trys pirmieji numeriai. Pirmasis žurnalo numeris išėjo 1980 metų balandžio mėnesį, antrasis — tų pačių metų lapkričio mėnesį ir trečiasis numeris 1981 metų lapkričio mėnesį. Iki šiol žurnalas Vakaruose nebuvo pažįstamas. Susipažinkime su tų „Tautos kelio“ numerių turiniu.

Pirmojo numerio antraštės: Žengiant pirmąjį žingsnį, 1940 metų birželio penkioliktąjį minutį, Putino eilėraštis „Birželio penkioliktąjį“. Aplinkybės, kuriose įvyko Lietuvos okupavimas, Rusai ir lietuviai, Tautos gyvybės klausimas, Tarybinė propaganda ir jo talkininkai, Gyrimasis, faktai ir tikrovė, Kronikinės žinios.

Antrasis numeris skirtas Vytauto Didžiojo mirties 550 metų sukaktuvėms paminėti. Leidinys pradeda studiją „Didysis Lietuvos valdovas“, kuri apima trečdį viso leidinio, iš viso 23 puslapius; Tautos laisvės ir savarankiškumo problemos apmąstymas, Kame glūdi laimė? Tauta gyvena kalboje, Tautos gyvybę žudanti ranka, Lenkijos darbininkų kova už laisvąsias profesijas, Zenono Ivinskio Lietuvos istorija, Protesto balsas prieš Mažosios Lietuvos surusimą, Kaip buvo sunaikinti Palangos parko brangios vertybės.

Trečiajame numeryje, kuris turi 72 puslapius, randame šiuos svarbesnius straipsnius: Tautos gyvybės išlaikymo kova, Labiau branginkime savo gimtąją kalbą, Arki-vyskupas Jurgis Matulaitis — mūsų laikų šventasis, Kam tarnauja ateistinė akcija Lietuvoje, Komunistų patriotizmas ir meilė Lietuvai, Lietuviai ir latviai pasaulyje.

Reaganas apie mokesčių pakėlimą

Prezidentas Ronald Reagan i tautų kalbos metu.

Washingtonas. — Prezidentas Ronald Reagan savo kalboje i tautą paaiškino, kad 98,3 bil. mokesčių pakėlimas yra reikalingas. Pakėlimas sumažins federalinį deficitą, padės išlaikyti ir bus daugiau darbų. Konservatoriai tam priešinosi. Kreipdamasis i Kongreso narius, prezidentas prašė įstatymo neatmesti, nors šiais rinkiminiais metais atmesti būtų populiaru. Pakelti mokesčiai bus cigaretėms, už telefonus ir kai kuriuos bankuose gaunamus procentus.

Karas Afganistane

New Delhi. — Vakarų diplomatų Afganistane žiniomis, praėjusį sekmadienį Kabule įvyko didelis sprogimas vadinamam „mikrorayon“, kur gyvena sovietų pareigūnai ir jų šeimos. Po sprogimo iš tų pastatų ilgai veržėsi tamsūs dūmai. Valdžios žiniomis, nuo sprogimo žuvo apie 10 Afganistaną kareivių, kurie pastatus saugojo.

Apie 12 mylių nuo Kabulo sovietų lėktuvai puolė laisvės kovotojų jėgas, ir jų žuvo 17.

Išlyginti Amerikos — Kinijos santykiai

Washingtonas. — Washingtone ir Pekine buvo paskelbta, kad Amerika ir Kinija pasirašė susitarimą Taivano reikalui. Susitarimas išlygins kai kuriuos abiejų valstybių nesutarimus. Komunikate pasakyta, kad Kinija siekia taikingomis priemonėmis abiejų Kinijų susijungimo, o Amerika palaipsniui mažins savo ginklų pardavimą Taiwanui.

Valstybės departamentas painformavo Kongresą, kad Taiwanui bus leidžiama parduoti F-5E kovos lėktuvus, bet kitų, modernesnių lėktuvų siuntimas bus sulaukytas. Paskutiniojo metu Kinija priekaištavo, kad Amerika Taiwaną remia taip, kaip rėmė ir prieš santykių su Kinija

užmezgimą, žadėdama net atšaukti iš Washingtono ambasadorių.

Konservatyvūs sluoksniai tuo susitarimu nebus patenkinti ir Reaganui priekaištavo, kad išduodamas Taivanas. Liberalai Kongrese sakys priešingai, stengsis Taiwanui sulaukyti bet kokias ginklų siuntas.

New Yorkas. — Nuo 1972 iki 1975 tarptautinė kriminalinė policija Interpol likvidavo 231 puikiai, pagal paskutinį technikos žodį įrengtą netikrų pinigų — monetų ir banknotų — dirbtuvę. Praėjusiais metais vien tik Amerikoje buvo rasta ir išimta iš apyvartos 3 bilijonai, 300 milijonų netikrų dolerių. Interpol bijo, kad jeigu netikrų pinigų padirbėjai ir toliau taip darbuosis, tai padirbtų pinigų gali atsirasti daugiau, negu tikrųjų.

KALENDORIUS

Rugpjūčio 18: Agapitas, Elena, Mantautas, Alė.
Rugpjūčio 19: Jonas Eudes, Namadija, Astys, Šviesuolė.

Saulė teka 6:01, leidžiasi 7:48.

ORAS

Daugiausia saulėta, šilta ir drėgna, apie 88 laipsniai.

Jaruzelski pas Brežnevą

Maskva. — Lenkijos valdovas gen. Wojciech Jaruzelski netikėtai atsirado Kryme pas Brežnevą. Kaip praneša NYT, dabartiniai neramumai Lenkijoje, Jaruzelskio žodžiais, demonstracijos, yra įkvėpti Amerikos. Iš Brežnevo pareiškimo matyti, kad sovietai padės lenkam visur ir visada, kada tik reikės. Lenkija, atrodo, reikalinga ekonominės pagalbos, ir tokią pagalbą Maskva pažadėjo.

Diplomatiniai sluoksniai teigia, kad Maskva nėra patenkinta Lenkijoje vykdomu komunistų partijos valymu, kad partijoje tebėra daug Solidarumo simpatikų.

— Graikijos premjeras Andreas Papandreu su Amerikos ambasadorium Stearns diskutuoja Amerikos bazių, esančių Graikijos teritorijoje, likimą. Graikijos gynybos ir užsienio reikalų tarybų nariai ateinantį savaitgalį tuo klausimu pateiks savo pasiūlymus. Amerikos dvi bazės yra netoli Atėnų, dvi Kretos saloje ir keli kiti nedideli kariniai daliniai kitose vietose.

Demonstracijos Lenkijoje

Varšuva. — Varšuvoje ir Gdanske buvo surengtos demonstracijos prieš valdžią. Demonstracijomis norima pradėti dviejų savaitių minėjimą prieš dvejus metus susiorganizavusio Solidarumo. Varšuvoje buvo susirinkę nedaug, apie 300 žmonių. Milicija demonstruojančius išsklaidė ašarinėmis dujomis ir vandens čiukslėmis. Žmonės šaukė: „Gestapo, gestapo!“ Gdanske buvo daugiau demonstruojančių — apie 3,000. Čia žmonės norėjo padėti gėlių prie 1970 užmuštieji demonstrantams paminklo, bet milicija irgi išvaikė.

— Egiptas sako, kad į savo valstybę nepriims jokių palestiniečių karių, evakuotų iš Beiruto, jeigu Amerika aiškiai nepažadės sukurti Palestinos valstybę.

— Dominikonų respublikos prezidentas Salvador Blanco, perimdamas pareigas, pasakė, kad valstybė labai skursta, ir pats sau sumažino atlyginimą, prašydamas ir kitus tą patį padaryti.

Nelaimingas 13

Chicago. — Jei kas prietaringas, ilgai prisimins šią istoriją. Praėjusį penktadienį, rugpjūčio 13, 6 val. 13 min. ryto, Des Plaines, Chicago's priemiesty, kryžkelėje susidūrė du automobiliai. Vieną vairavo Alfred Gunzel, kitą William Eucker. Idomu, kad abu yra gimę tą pačią rugpjūčio 13 dieną 1938 metais. Gunzel automobilio numeris irgi prasideda skaičium „13“. AG 1323. Policija sako, kad toks sutapimas yra galimas ne dažniau, kaip vienas iš milijono.

SKAUTYBĖS

GLOBOJA CHICAGOS SKAUTININKŲ-KŲ RAMOVĖ

Redaguoja v.s. Irena Regienė, 2652 W. 65th St., Chicago, IL 60629

NETEKOME DIDELIO GAMTOS DRAUGO

Š. m. liepos 6 d. Didysis Kūrėjas pasiūkė pas save buv. Nepriklausomos Lietuvos skautų Vyriausiąjį skautininką, profesorių a. a. Joną Kuprionį. Rugpjūčio 3-čią dieną būtų šventės 82 metų sukaktį.

v.s. Jonas Kuprionis

A. a. J. Kuprionis iš profesijos miškininkas, įdomi gili asmenybė. Kilęs iš gražiosios Lietuvos vietos — Aukštaitijos. Anykščių apylinkės, ūkininkų šeimos. Išties savo gyvenimą surišo su gamta, su Lietuvos miškais ir jų gyventojais — miškų žvėreliais, paukščiais ir kita gyvūnija.

Gimnaziją lankė Vilniuje, vėliau Panevėžyje, o dipl. miškininko profesiją įsigijo nepriklausomos Lietuvos Žemės ūkio akademijoje Dotnuoje. Miškų mokslų magistro laipsnį įsigijo emigracijoje, Michigano valstybinėje universitete. Nepriklausomoje

Lietuvoje ėjo aukštąsias pareigas miškų departamente žinyboje. Tai pasireiškė ir jo gamtos meile. Bet kuria gamtos vieta galima įdėjus bent kiek žmogaus triūso, padaryti gražesnę, patrauklesnę. Pvz. prie Kauno esantį Panemunės mišką profesorius padarė beveik nacionaliniu parku, o savo plaučiuose, jei būtų gyvenęs nepriklausomoje Lietuvoje, vyskupo Baranauko apdainuotą Anykščių šilęjį taip pat norėjo padaryti tautine atrakcija.

Mums, skautams, profesorius išskelbiamas amžinybės bus labai jaučiamas. Jis buvo

vienas iš tų, kurie 1918 metais Vilniuje davė pradžią Lietuvos Skautijai. Lenkams užėmus Vilnį ir Vilniaus kraštą, persikėlęs Didžiojoje Lietuvoje, organizavo ir vadovavo pirmiesiems skautų vienetams Panevėžyje, Kėdiniuose. Miškų mokslus baigęs, ir atsikūrus laikinojoje sostinėje Kaune, pasiekė net Kauno tūtininko pareigų, o 1930 metais visos Lietuvos skautų vadų suvažiavime buvo išrinktas Vyriausiojo skautininku. Skautus suvalstybinus, tų pareigų nebeėjo, nes turėjo gilią įsitikinimą, kad skautų organizacija neturi turėti nieko bendro su politika, tačiau su Lietuvos Skautija ryšį nenutraukė, bet pašventė savo jėgas Lietuvos miškams, kad juose Lietuvos skautai galėtų skautauti gražios gamtos prieglobstyje.

Pasitraukęs iš Lietuvos, Vokietijoje ir JAV vėl grįžo į aktyvių skautų veiklą, dalyvavo vadovų suvažiavimuose, reikė savo lietuvišką — skautišką nuomonę, davė tėviškus patarimus būti atviriems, vieningiems, nes tik per tai lietuvių išsilaikysianti. Už nuopelnus Lietuvos Skautijai tapo apdovanotas aukščiausiais žymenimis ir pačiu aukščiausiu — Geležinio Vilko ordinu, kurį jis labai gerbė ir didžiavosi, nors dažnai sakydavo, kad ne ordinais ir medaliai padaro žmogų didelį, bet jo darbai ir atsidavimas savo karščiui, savo žmonėms, savo tautai — lietuviams.

Šių eilučių rašytojas kelis kartus skatino a. a. profesorių rašyti atsiminimus. Jis atsakė maždaug taip: "Jei rašyti, reikia rašyti teisybę, o daugelis žmonių teisybės, pasakytos į akis, nemėgsta, užsigauna. Dar yra tos veiklos gyvų asmenų. Visi mes turime užbaigti gyvenimą ramybėje. Tegul viskas lieka Visagalioknygose!" — Tokį atsakymą galėjo tarti tik labai aukštos erudicijos žmogus, kokių buvo a. a. v. s. profesorius Jonas Kuprionis. Mes tokį jį amžinai ir prisiminsime!

Senis Lapinas

LIETUVIŲ SKAUTŲ BROLIJOS VADIJA

(tęsinys)

Tiekimo skyr. vedėjas:

s. Alg. Milašius
45 Little Creek Dr.
Lockport, IL 60441
(312) 460 — 3452.

LSB atstovas. LS fonde:

v. s. Kostas Nenortas
44 Alban St.
Dorchester, MA 02124
(617) 825 — 1832.

Vidurio rajono vadeiva:

v. s. Antanas Paužulis
7039 So. Maplewood Ave.
Chicago, IL 60629
(312) 434 — 5714.

Kanados rajono vadeiva:

v. s. Vytautas Skriskas
116 Wincott Dr.
Weston, Ont. M9R 2P6
(416) 249 — 4591.

Socialinio skyr. vedėjas:

s. Kazimieras Prišmantas
414 Estrelita Drive
Vista, CA 92083.

Atlanto rajono vadeiva:

s. Apolinaras Treinys
108 Cowing Ave.
West Roxbury, MA 02132
(617) 325 — 7988.

Ramiojo vandenyno

raj. vadeiva:

v. s. Mykolas Naujokaitis
724 Mesa Ct.
Upland, CA 91786.
(714) 985 — 3354.

Australijos raj. vadeiva:

j. s. dr. Rimas Sarkis
7 Grandview Cres.
Dumcondra, Vic. 3215
Australija

Europos rajono vadeiva:

v. s. Juozas Maslauskas
7, The Crescent
Mayfield, nr. Ashbourne
Derbyshire, DE6 2JE
England.

FIL. J. DAINAUSKO PASKAITA

Fil. v. s. Jonas Dainauskas netik taisosi po neseniai pergyventos rimtos operacijos, bet taip pat ruošiasi dalyvauti ir net skaityti paskaitą ASS Studijų Dienose, kurios įvyks rugpjūčio 27 — 29 dienomis Tabor Farm, Sodas, MI. Fil. J. Dainausko paskaitos tema — "Naujausia Lietuvos pagrindinio literatūra".

Vėliavų nuleidimas Rako stovyklavietėje

NENORIU VAŽIUOTI NAMO!

SKAUTYBĖS RECEPTAS

Teisingai sakoma, kad stovykla yra pats sunkiausias vadovo darbas: jai ruošiamasi 50 savaitę, kad keturiolikos dienų išvyka po atviru dangum būtų sėkminga.

Berniukai stovykla yra įvykis, kurio jis labiausiai laukia iš skautybės. Driežo gaudymas krūmuose, pokštai prie laužo, sargyba su draugu nakties gamtoje, improvizuoti "priešo" puolimai, sumuštiniai su smėlio priemaisa, kova su uodais, — visa tai, sumanaus vadovo tvarkoma, negali nedominti judraus miesto vaiko.

Gamtos magiškoji trauka — sena taisyklė. Ji vienu įdomiu epizodu pasikartojo ir šimtinėje Chicago lietuvių skautų, — čiu stovykloje. Nuotykio veikėjas — šešerių metų Vincukas Nalis, kuris su savo tėveliais vyko aplankyti Rako stovyklą „didžiojo“ savaitgalio metu. Vincukas apie skautus pirmą kartą patyrė dr. Alg. Pauliaus (Elgin, Ill.) šios vasaros pradžioje sukvietusio miniatūrinėje stovyklėlėje, kur dalyvavo šiaurvakarių pirmiesių lietuvių vaikai.

Taigi — nuvyko Vincukas su tėveliais (abu jie ASS nariai) į Rako stovyklos tradicinį lankymo savaitgalį, maršą skautišku paradu, didžiulio laužo, jūreivių iškilmių prie ežero ir t. t. Vincukui — dvi ne užmiršamos, išpūdziais neaprepiamos dienos. Bet leiskime tai papasakoti jo mamutei Birutei (buvusiai "Aušros Vartų" tunto sesei). Jos laiškelis vėlyvą vakarą, bet jais išreikšta visa lietuviškos skautybės dvasia. Sesė Birute rašo: „Vincuką taip sužavėjo skautiškas — broliškas gyvenimas miške, tarp ažuolų ir uodų, kad negalėjome prisiklabinti važiuoti namo! Jis stropiai visų brolių jūr skautų prižiūrėtas darosi savarankiškas. Nepaprastą išpūdį padarė didysis laužas su gražiomis lietuviškomis dainomis. Gavo šlipą ir buvo pakrikštytas vandenyje kaip tikras jūr skautas. Tikiu, kad mamai (Vincuko močiutei, red.) labai rūpės tolimame Rake paliktas mūsų mažylis, bet kas gali būti geriau kaip pagyventi žaliuojančiame miške

tarp lietuvių skautų! Gero vėjo! Plačiau papasakosiu, kai susitiksime Chicagoje".

Iš stovyklos grįžtantys teko sutikti laukiančių tėvų — mamų — senelių būryje. Kalbėjome apie lietuvišką jaunimą. Vienas tėvelis beveik piktnosini nereikalingais Rako paradais, kurie kraštyje vargina vaikus, buvo nepatenkintas brangiais svečių pietumis ir vadovais, kurių stovykloje niekur nesimatė. Apie pastaruosius turėjau nutylėti, nes ir aš pats, ne vieną vasarą leides Rake dienas su vilkiukais, tikrai nieko išpūdingo negalėjau pridėti. Vykto nesibaigianti rutina, ieškant vilkiukų pamestų šaukštų, ežere muiluojant (per prievartą) jų smėlėtas galvas, bandant išmokyti, kad "puolimo" metu negalima vilkti paukštytes už plaukų, kad naktį jų palapinėn neateis žali žmogukai iš ežero...

Buvo truputį neįauku, kad negalėjau apginti vadovų pretenzijų, bet tuo laiku sugužėjo autobusai ir iš jų pasipylė stovyklautojai. Pavargę, susivėję, tempdami su savim keistą stovyklinę mantą — šakotas lazdas, stiklainius su paslapčiais turinį, beržo tošies rankdarbius, skilties gairėles...

Prie mano pašnekovo pribėgo jauna skautėukė ir, net nepasivėikinusį pradėjo krypti, kaip ji per lietuvių išbėgusį iš palapinės lakstė basa po balutus, kaip mergaitės prie laužo sudėjo dainą apie savo skiltininkę, kaip jos paežerėje gaudė "strange creatures" ir t. t.

Pasukau galvą ir nuėjau prie vadovų būrelio, kurie rankiojo palaidus puodus, tempė krūvon stovyklinę mantą ir skirstėsi, kas ką nuvežė ir sandėlius ar savo garažus...

Man pasidarė taip gera, kad užmiršau ir pašnekovo išpauktus paradus ir prastus pietus, ir beveidžius vadovus. Svarbiau buvo stiklainiuose atsivežti vabalai, basos kojos, bėgančios per pelkes Vincuko vandens krikštys ir kitos neaprašomos detalės, kurių niekas nepatirs nepabuvojęs keletą savaitę po atviru dangum.

Ar tai nėra pats efektingiausias skautybės receptas?

brolis Zu

Hartfordo Kaziuko mugėje prie s. R. Petrutienės kūrinių stalo. Iš k. psl. fil. E. Meilus jr., s. D. Banevičienė, v.s. C. Kiliulis, s. R. Petrutienė ir s. M. Banevičius.

Nuotr. M. Banevičius

Nuotr. Rasos Miliauskaitės

EGZILŲ SKAUTŲ SUEIGA AUSTRALIJOJE

Gegužės 28 d. vakare, Lietuvių klubo patalpose, Bankstowne, buvo susirinkusi N. S. W. valstijos Egzilių skautų s-gos (AASE — Australian Association of Scouts in Exile) vadovybė savo metinėm sueigom, 1982 — 83 m. kadencijos valdomųjų organų išrinkimui ir veiklos aptarimui. Posėdyje, be pačių vadovų, dalyvavo ir šioje organizacijoje dalyvaujančių tautybių skautų, — čiu delegacijos, viso daugiau 30 asmenų.

ASSE pradžia siekia 1954. 3. 21, kai tuomet susirinkę sovietų okupuotų kraštų skautininkai nutarė steigti, Geležinės Uždangos kraštų skautų s-gą, 1957. 10. 15 perorganizuotą į AASE. Jai priklauso N. S. W. gyvenančių estų, latvių, lietuvių, rusų, ukrainiečių ir vengrų skautai, tės. S-gos tikslai: brolybės ugdymas savo narių tarpe, artimesnio bendradarbiavimo išvystymas, savo tautinių papročių išlaikymo skatinimas, skautybės idealų propagavimas, kurie yra užgniauti gimtuosiuose kraštuose, palaikyti ryšius su kitomis egzilių skautų organizacijomis pasaulyje, siekti draugiškų, broliškų ryšių su australų skautų organizacijomis.

Šito yra siekiama per tarpusavį bendradarbiavimą bei egzilių skautų stovyklas, atletikos sąskrydžius, plaukimo rungtynes, pobūvius, tarpkultūrines varžybas, konkursus ir kt. Sueiga pradėjo AASE pirminkas, G. Portelli. Išsklausius pranešimus ir aptarus įvairius veiklos aspektus, buvo išrinkti valdomieji organai.

S-gos pirminkui perrinktas G. Portelli (rusų skautininkas), vicepirm. — R. Dechnitz (ukrainietis), sekretorium — J. Zubrickas, ižd. — K. Hevesi — Bod (vengras), turto patikėtinis — U. Valgamae (estas). Revizoriais liko rusų ir ukrainiečių atstovai.

Sueigoje dalyvavo ir Viktorijos Egzilių Sautų s-gos — ESGAV (Ethnic Scout & Guide Association of Victoria) vicepirm., s. H. Antanaitis, padaręs pranešimą apie šią organizaciją, įsisteigusią 1978 m., kurios pagrindiniais tikslais esą etninių skautų organizacijų pripažinimas australų skautų ir pasaulinės skautijos plotmėje, remiantis tuo, kad skautiškoji veikla sovietų okupuotose, (ar jų orbitoje esančiuose) kraštuose esanti uždrausta. Jis taip pat padarė užuominų dėl abiejų organizacijų bendradarbiavimo išvystymo. Pakvietė Viktorijoje, Angleso apylinkėse, 1983 m., per Anzac ilgąjį savaitgalį ruošiamon Viktorijos egzilių skautų, — čiu jubiliejinės skautybės 75-mečio stovyklon.

Jo pranešimas egzilių skautų buvo labai šiltai sutiktas. Posėdis užbaigtas šeiminingų, lietuvių skautų, — čiu suarušta kavutė su sumuštiniais.

B. Z.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS — 161000)

Published daily except Sundays, Legal Holidays, Dec. 26th, and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society. Second class postage paid at Chicago, IL.

Postmaster: Send address changes to Draugas 445 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Subscription Rates \$45.00 — Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. \$43.00. Foreign countries \$45.00.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesiunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokesčių, atlymima, iki kada yra užsimokėjus.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	1/2 metų	3 mėn.
Chicago ir Cook County	\$45.00	\$27.00	\$19.00
Kanadoje (U. S. A. dol.)	\$45.00	\$27.00	\$19.00
Užsienyje	\$45.00	\$27.00	\$19.00
Kitur — Amerikoje	\$43.00	\$25.00	\$18.00
Savaitinis (šeštad. pried.)	\$30.00	\$19.00	—

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadienis nuo 8:30 iki 12:00.
• Redakcija dirba kasdien 8:30 — 4:00.

• Redakcija straipsnius taisydo savo nuožiūra. Nesunaudoję straipsnių nesaugo. Jūs grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį netaisako. Skelbimų kainos prišunčiamos gavus prašymą.

PASKAUTININKAI ASS STUDIJŲ DIENOSE

ASS Studijų dienos, kurios šiemet vyks rugpjūčio 27 — 29 d. d. Tabor Farm, Mich., pasikaitas skaitys Mykolas Drungas, Tomas Venclova, fil. Algis Tamošiūnas ir fil. v. s. Jonas Dainauskas. Visi ASS nariai ir jų svečiai kviečiami dalyvauti. Informacijos teikia ir registraciją priima Gražutis Matutis, 5336 S. 73rd Ave. Summit, IL. 60501, tel. 581 — 6966.

Išsilaisvinimas iš blogų įpročių yra svarbiausia iš visų laisvių.

Ed. Howe

DR. JONAS MAZEIKA

DANTŲ GYDYTOJAS

4600 W. 103 St. Oak Lawn

Tel. 423-8380.

Valandos pagal susitarimą.

Ofs. tel. LU 5-0348; Rez. PR 9-5533

DR. FRANCIS MAZEIKA

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4255 W. 63rd St.

Val. pagal susitarimą; pirm. ir ketv. 12—4

6—8; antr. 12—6; penkt. 10—12, 1—6.

DR. K. G. BALUKAS

Akušerija ir moterų ligos

Ginekologinė Chirurgija

6449 So. Pulaski Road (Crawford

Medical Building). Tel. LU 5-6446

Jei neatsiliepiu, skambinti 374-8004

Pirma ligonius pagal susitarimą

Tel. ofiso HE 4-5849; rez. 388-2233

DR. PETER T. BRAZIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2434 West 71st Street

Val. pirm., antr. ketv. ir penkt.

11:30 val. ryto iki 3 val. popiet.

Dr. Ant. Rudoko kabineta perėmė

DR. EDMUND E. CIARA

OPTOMETRISTAS

2709 West 51st Street

Tel. — GR 6-2400

Val. pagal susitarimą pirm. ir ketv. 11:30

— 4:30; antr. ir penkt. 10:40 — 3 val.

Ofs. tel. 735-4477; Rez. 246-0067

DR. E. DECKYS

GYDYTOJA IR CHIRURGE

SPECIALYBĖ — NERVŲ IR

EMOCINĖS LIGOS

CRAWFORD MEDICAL BUILDING

6449 So. Pulaski Road

Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Ofs. tel. — 233-8533

Service: 885-4506 — Page 406058

SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS

3907 West 103rd Street

Valandos pagal susitarimą

Ofs. tel. — 582-0221

DR. JANINA JAKSEVIČIUS

JOKŠA

VAIKŲ LIGOS

6441 S. Pulaski Rd.

Valandos pagal susitarimą

Ofs. PO 7-6000, Rez. GA 3-7278

DR. A. JENKINS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

3844 West 63rd Street

Valandos pagal susitarimą

6132 S. Kedzie Ave. Chicago

WA 5-2670 arba 489-4441

DR. K. A. JUCAS

ODOS LIGOS

KOSMETINĖ CHIRURGIJA

Valandos pagal susitarimą

Jstaigos ir buto tel. 652-1381

DR. FERD. VYT. KAUNAS

Gydytojas ir Chirurgas

DIPLOMATE, AMERICAN BOARD

OF FAMILY PRACTICE

1407 So. 49th Court, Cicero, Ill.

Kasdien 10-12 ir 4-7 išskyrus treč. ir sešt.

Tel. RElance 5-1811

DR. WALTER J. KIRSTUK

Lietuvio gydytojas

3925 West 59th Street

Val. pirm., antr., ketv. ir penkt.

nuo 12:4 val. popiet ir 6-8 val. vak.

Treč. ir sešt. uždaryta

DR. IRENA KYRAS

DANTŲ GYDYTOJA

2659 W. 59 St., Chicago

Tel. 470-2112

Valandos pagal susitarimą — Pirm.,

antr., treč., ketv. ir šeštad.

Tel. ofiso ir buto: Olympic 2-4159

DR. P. KISIELIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

1443 So. 50th Ave., Cicero

Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak.

Išskyrus treč. Sešt. 12 iki 4 val. popiet

DR. IRENA KURAS

GYDYTOJA IR CHIRURGE

KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS

SPECIALISTE

MEDICAL BUILDING

3200 W. 81st Street

Val. Kasdien nuo 10 v. ryto iki 1 v. p.

Ofiso tel. RE 7-1168; rezid. 239-2919

Ofs. HE 4-1818; Rez. PR 6-9801

DR. J. MEŠKASKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Specialybės vidaus ligos

2454 West 71st Street

(71st ir Campbell Ave. kanapas)

Val.

Gyvenime

REIKIA IR HUMORO

Yra toks iš senovės išlikęs posakis, kad gyvenime yra daug svarbių dalykų, bet iš jų svarbiausi du: sugebėti atskirti svarbų reikalą nuo nesvarbaus ir turėti šiek tiek humoro. Kiekvienas mūsų pasakys, jog jis nėra tiek suramėjęs, kad neskirtų svarbaus reikalo nuo nesvarbaus. Gyvenime tačiau taip nėra. Jei žmogus lengvai suvoktų svarbų reikalą nuo ne taip svarbaus, darytų daug mažiau klaidų, gyvenimas būtų gražesnis. Su humoru kiek blogiau. Daug pažįstame žmonių, kurie pasakys: "Nemėgtu juokų". Jie nei patys nusišypsos, nei kitam tars tokį žodį, kuris leistų valandėlei pamišti dienos įtemptimui. Gerai, kai toks žmogus mėgsta teisybę, laiko negašina tuščiomis šnekėmis, bet negėrai, jei jis panašus į stašą. Pasakys, kad nekaltas juoko forma, jis įsijaučia, paliečia save nerimtu, nusisuka. Su tokiais sunku paliauti šiltesnį, artimesnį ryšį.

Būtų daug liūdniau gyventi, jei nebūtų paukščio giesmės, vaiko krikštavimo ir tavo ausies nepasiekto vaiko širdies atviro, nekaltos juoko. Sofoklas yra pasakęs, kad ir dievai nori ir mėgsta pajaukauti, o Selma Lagerloef, švedų literatūrinė pažiūra, pridėjo, jog praeivis toji diena, kada žmogui neteko nors kiek pajaukauti.

Kas yra juokas, humoras, samojis? Žodynuose aiškina, kad tai reagavimas į visą, kas nesiderina su turinio rimtumu, kai menkam reiškiui tyčia duodama didelės svarbos, kai kasdienis faktas muskamba disonansu, neatitinka savo prigimčiai. Visa tai iš dalies galima priskirti humorui. Kitas juoko atspalvis yra satyra, kuri rūstiai iškelia visuomenės negeroves, valdančiųjų korupciją, turtingųjų ir įtakingųjų pasipūtumą, nepriimtinius darbelius. Tai labai gera priemonė taisyti neramumus, nes ir tas, kuris nieko nebijo, bijo tik pasijaukimo.

Leisvose kraštuose humoras ar satyra labai prigijusi ir būtinai. Amerikos didžiojo spaudos kasdien matome patiepimus, karikatūras vyriausybės narių, prezidentų, Kongreso ar Hollywoodo žvaizdybių. Niekas dėl to neišsijaukia, bylą nekelia, nereikalauja atspręsti, spaudos cenzūros neįveda, nors ir nevisuomet satyra būtų labai teisinga ir naudinga. Kitaip yra diktatūrinuose kraštuose, kur valdančiųjų klišės paliečiai negalima, nors yra buvę ir ten retų išimčių. Pvz. Chruščiovas ir pats mėgo klausytis, ir kitiems pasakoję apie save anekdotus. Panašiai darė ir Tito.

Lietuvio charakterį daugiausiai lytina ne komizmas, bet ir mūsų liaudyje pastebima nemaža sveiko humoro, pvz. tautosakoj, dainose, papročiuose, žaidimuose. Rašytinė literatūra Donekaitis gražia plunksna aprašęs ponų ir burų išdaigas, nuotykius; Valančiaus linksmi perlukai pateko į mokyklinės chrestomatijas; Strazdelio humoras virto liaudies dainomis. Nepriklausomybės metais susidarė satyriniai teatralai — "Vilkolakis", "Žvaigždė" ir kt. Mūsų didieji dramaturgai — Sruoga, Vaičiūnas ir kiti — komedijomis pakėlė mūsų teatro meną. Turėjome visados bent vieną humoristinį laikraštį. Bolševikų ir nacių okupacijų

laikais satyrinė poezija buvo spausdinama pogrindžio spaudoje ir sunkiomis valandomis buvo tikra atgaiva. Iš ano meto kai kurie Leonardo Žitkevičiaus arba Broniaus Krivicko eilavimai taip prigijo, kad jie ok. Lietuvoj kartojami ir šandien. Išėjimoje tas pats Žitkevičius, Antanas Gustaitis, Aloyzas Baronas, Pulgis Andriusis ir dar vienas kitas sukurė humoristines tradicijas. Idomu, kad ir mūsų didieji lyrikai, pvz. Brazdžionis, Brazdėnas, vaikų literatūros kūrėjas Minelga ir dar vienas kitas, nors ir beveik nespausdina, bet įvairiomis progomis yra sukūrę elegantiškų humoristinių eilių. Prieverta mus pasijuokti iš mūsų pačių ydų jau įsipiilieties "Antras kaimas" arba vieno asmens Vitalio Žukausko — teatras.

Nežiūrint to, tam tikra mūsų visuomenės dalis humoro dar nesupranta ir kiekvieną palietimą, kad ir švelnia forma, prima piktokai, įsijaučia. Nepaminėjo kas viso jo titulo, užmiršo medalį priėmimo ar juokų skyriuje patavio jo paprastą suklaidą, tuoj skambins, reikalauja atšaukti, atspręsti, grasina bylą kelti. Ne tik save spaudos pamatę, bet ir kitą, paliečią itaigaudamas, nors anas supranta humorą ir juokiasi iš abiejų: kas apie jį buvo parašyta ir iš to, kuris jį gundo aliarmą kelti. Dar yra buvę ir tokių atsitikimų, kad skambina į redakciją ir apgailestauja: "Jei tai būtų buvę anais laikais, tai būčiau tamstą į kailėjimą uždaręs". Kaip dar mes maža išmokom iš tikros demokratijos!

Okupuotoj Lietuvoj humoro talentų netrūkta, tik jiems išsietisti nėra galimybių. Leidžiamas dvisavaitinis žurnalas "Šluota", jame yra ir visai gerų rašinių ar karikatūrų, kurias pakartoja net užsienio spauda. Visa bėda, kad galima pasisaityti tik iš mažų valdininkėlių, kunigų, tikinčiųjų, nežinčiųjų apeigų. Kitaip žurnalas neitų. Dar būtina kiekvienam numery visą puslapį pašvęsti karikatūroms apie Amerikos "imperializmą", "bombas", "raketąs", "rasizmą". Jei mūsų lietuviai tenai nežinotų tikros padėties, būtų visai akli, ko gero manytų, kad sovietų SS-20 raketos skirto ne Vakaram sunaikinti, bet pakrautos šokoladiniais saldinais.

Humoras, samojis, satyra reikalinga kasdieniam gyvenime taip pat kaip muzika, daina, gėlė. Tik prislėgtos tautos atpranta nuo juoko arba jį juokas tik slapstas ir kandus. Tenka pastebėti, kad Lenkijoje dar yra besijuokiančių, bet jie pripažįsta, kad anksčiau juoko būdavo daugiau. Dabar juokiamasi tik iš valdančiojo aparato, kasdien kuriami nauji anekdotai. Bulgarijaj arba Vengrijaj iš viso neteko matyti gatvės besijuokiant. O kai peržengi Turkijos sieną, sutinki minias basų, apyplyšusių, bet besijuokiančių, laimingų būrius.

Kasdieniam gyvenime daug tragiško, kančios, rūpesčio, bereikalingo pyktio, įtarinėjimų, apkalbų, kitų blogybių, kurios trumpina gyvenimą. Iškiskim daugiau gryno oro, skersvėjo, atverkim humorui. Į juoką atsakykime juoku. Victor Hugo priminė: "Jei nebūtų saulės — būtų amžina žiema, jei nebūtų juoko — žmogus būtų panašus į lavoną".

Liežuvis tėra trijų colių ilgio, bet jis gali užmušti žmogų šešių pėdų aukščio.

Japonų priežodis

Paprastas neturtingas žmogus juokiasi dažniau ir nuširdiau kaip godus turtius.

Auerbach

PEDAGOGO J.H. PESTALOZZI SUKAKČIAI

1746 - 1827

JONAS MIŠKINIS

Siemet sukako 155-ri m. nuo Johann Heinrich Pestalozzi mirties. Jis pasaulį išvydo 1746 m. sausio 12 d. Šveicarijoje, Ciuriko mieste. Mirė 1827 m. vasario 17 d.

Jis buvo gabus rašytojas, garsus viso kultūringo pasaulio žmonių mokytojas, vienas iš naujosios pedagogikos žymių šulų. Tačiau jo gyvenimas buvo sunkus, turėjęs daug nesėkmių ir sunkių gyvenimo valandų.

Pestalozzi tėvai buvo labai padorūs, sąžiningi ir sąmoningi žmonės. Tai ir jis sėmėsi visus gerumus iš savo tėvų. Jam būtinant šeštuosius metus mirė jo tėvas. Kadangi tėvai nebuvo turtingi, tai Pestalozziui pasidarė sunkus gyvenimas. Motina su trimis vaikais turėjo apsigyventi miesto pakraštyje, kad būtų pigiau pragyventi. Kad ir sumažino įvairias gyvenimo išlaidas, bet vis vien skurdas veržėsi pro duris. Motina visas jėgas pašvėsdavo savo vaikų auginimui. Ji dažnai pamiršdavo sau įsigyti reikalingiausių daiktų, kad tik jos našlaičiai būtų aprūpinti. Ji mažai kur eidavo iš namų, kad tik nesudarytų išlaidų ir nepritrūktų vaikams būtiniausių dalykų.

Pestalozzi pradžioje mokėsi pas pastorį, o vėliau — Ciuriko miesto pradžios mokykloje. Šioj mokykloj jam buvo nuobodu tesimokyti tik skaityti, rašyti ir skaičiuoti. Jo siela siekė tolimus kraštus, apie kuriuos jam pasakodavo jo motina ir senelis kunigas. Pestalozzi baigęs pradžios mokyklą įstojo miesto aukštesnės mokyklon. Čia jis po kelerių metų įsigijo daug draugų. Baigęs miesto mokyklą buvo priimtas į aukštąją mokyklą — norėjo išsimokyti ir tapti kunigu. Tačiau nuo šio sumanymo vėliau atsisakė. Ryžosi mokytis teisėjų, bet ir teisėjų netapo. Jį nuo tos profesijos atkalbėjo jo bičiulis Blunčas.

Vargšų užtarėjas

Jo vienintelis noras buvo pasižvesti vargstančių žmonių laimei, jiems atiduoti savo gyvenimą. O kaip tik tuo metu Šveicarijoje buvo daug vargšų ir nelaimingų žmonių. Visa prekyba anuomet buvo miesto žinioje. Ūkininkas negalėjo parduoti savo kaimynui nei avies, nei daržovių, nei pieno. Visą turėję vėžti miestan, antraip turėdavo mokėti dideles baudas.

PER KINIJĄ I TIBETĄ

DR. DANUTĖ BIELIAUSKIENĖ

8

Prie mūsų pradeda artintis du jaunuoliai ir užkalbina angliskai ir vokiškai. Vokiškai kalbą turi gerą akcentą ir pasirodo vokiškai mokosi pats iš knygų ir kasečių. Kai mane pasigausa kita jaunimo grupė, angliskai kalbanti, Vytas lieka su pirmaisiais ir gauna daugiau asmeniškos informacijos. Pasirodo, kad vokiškai kalbą jaunuolis prieš 10 metų studijavęs muziką, bet „kultūrinės revoliucijos“ metu buvo iš mokyklos pašalintas. Kai tie baisesieji laikai praėjo, jis į studijas grįžti negalėjo, nes jau buvo laikomas per senu, 25 metų amžiaus. Jis buvęs smuikininkas ir dabar dar tebeįrašo klasinę muziką. Dėlto nutaręs ir vokiškai mokytis. Atrodo, kad vokiečiai kompozitoriai jam geriausiai žinomi. Vokiečių kalbos pagrindą gavęs prieš keli laiko iš vieno vokiečio, gyvenusio Chengdu mieste, o dabar toliau pats vienas studijuoja ir dirba fabrike prie mašinų.

Idomus dalykas, kad dabartinėje Kinijos darbo etikoje žmogus negali pats sau susirasti darbą ar bandyti pakeisti, jei jis tuo nėra patenkintas. Visi darbo paskyrimai yra daromi per partiją ir nusifiltruoja žemyn į žemesnius partijos oficiozus, nuo kurių asmeniškos malonės visi darbai priklauso. Galima įsivaizduoti, kad tokia būda korupcija yra beveik neišvengiama.

Beartėjant prie viešbutio, atsiveikiname su tais

Suspausta širdimi žiūrėjo Pestalozzi į žmonių vargus ir elgetavimą. Daug augo nelaimingųjų vaikų, bet kalbėti, ypač rašyti apie tas visas negeroves buvo uždrausta. Tačiau jam pritrūko kantrybės ir jis ėmė drąsiai kalbėti ir rašyti apie įvairias žmonėms daromas neteisybes bei skriaudas. Miesto valdovai užsivėrė ir nedavė jam jokios tarnybos.

Jį viliojo kaimo gyvenimas. Jį traukė žavinga Šveicarijos gamta: kalnai, miškai, laukai, tyras oras ir sveikas darbas... Kadangi jis buvo silpnos sveikatos, tai gydytojui patarė jam vykti į kaimą. Bet norint gyventi kaime, reikėjo mokėti žemę dirbti. Dešimt mėnesių išgyveno pas ūkininką, dirbdamas visokius darbus nuo ankstyvojo ryto iki saulėlydžio. Jam patiko ūkio darbai ir norėjo tapti ūkininku. Todėl visas rūpestis ir buvo kaip įsigyti žemės sklypą.

Reikėjo pirkti, bet jis mažai pinigų turėjo. Geros žemės sklypo su maža pinigų negalėjo pirkti. Ėmė dairytis pi-

gaus trilaukio, kurį susirado ir nupirko gana pigiai. Apsigyveno kaime ir ryžosi statyti namą. Savo naująją vietą pavadino Neuhofo — Naujakiemiu. Persikeldamas į ūkį, vedė labai gerą ir protingą moterį. Jos tėvai buvo turtingi ir todėl nenorėjo leisti už beturčio Pestalozzi. Tačiau jis pasipriešino tėvų valiai ir pasisakė tekėdantis už jos mylimo Heinricho. Tėvams nebuvo kas daryti. Motina atsisveikindama dukterį ašarodama tarė: "Tu dabar galėsi misti sausa duona su vandeniu".

Visose Pestalozzi nelaimėse ir nepasisekimuose jo žmona Ona buvo geriausias draugas. Kai nelaimėje kartais ji visi apleidavo, tai žmona visą širdimi jį atjausdavo ir jam padėdavo.

Jis visas pasinėrė darbuose: daug prakaitavo, daug dirbo, daug vargo... Bet įsitikino, kad jo žemė yra bloga. Pradžioje bandė auginti krapus, bet krapai blogai augo. Mėgino auginti įvairias pašarines žoles, bet ir jos ne kaip augo. Ūkio

Kinijos moterys siuva gatvėje, kad galėtų pritraukti daugiau norinčių jų darbu pasinaudoti.

naujai surastais draugais. Bet prie pat vartų mus vėl apsupa kiti. Vienas iš jų, geriausiai angliskai kalbąs, paberia visą eilę klausimų: „Kur gyvenate? Ką dirbate? Kiek vaikų turite? Ar turite savo namus? Kiek kambarių? Ar turite vonią su purkšliu? Ar turite tualetą viduje? Ar turite televiziją? Kokio dydžio televizija? Gal spalvota televizija? Ar turite foto aparatą? Kiek aparatų šeimoje? Ar turite automobilį? Kiek automobilių šeimoje?“... Kiekvieną mūsų atsakymą išversdavo miniai ir visi reagavo į tai su nustebimu ir didžiausiu interesu.

Grįžę į savo kambarį, buvome tiesiog pritrenkti tų įspūdžių. Atrodo, kad kalbi su žmonėmis, kurie yra be galo ištroškę kontakto su pasauliu, nuo kurio per ilgą laiką buvo dirbtinai atskirti. Jie kai ką išgirsta, kai ką paskaito, bet negali atskirti, kas yra realybė, kas yra fantazija ar propaganda.

Jin, mūsų vadovas, sako, kad dabar esą nepaprastai populiarūs du naujai rodomi filmai iš Amerikos: „The Sound of Music“ ir „Oklahoma“. Jų muzika esanti plačiai paplitusi tarp jaunimo.

Kitą dieną mus veža apžiūrėti Guanxian irigacijos projekto, kuris tebeįgyvendinamas nuo 400 m. prieš Kr. Upių potvyniai anksčiau sunaikindavę didelę dalį derliaus. Pagal tų laikų planus tūkstantčiai darbininkų, nešdami akmenis ant nugarų ir plukdydami juos specialios krypties srove, sugebėjo padalinti didžiulę upę į dvi dalis. Kadangi upė ateina iš kalnų ir visą laiką krenta žemyn, vieną jos pusę nukreipė laukų irigacijai ir padalino į daug įvairių kanalų. Tuo būdu per 2200 metų šis didžiulis irigacijos projektas duoda jiems du derlius ir metus. Kvietiai yra sėjami rudenį ir nuimami gegužės mėnesį, o po to, kai patvindo laukus, sodina ryžius, kuriuos nuima rudenį.

Vaidžiai gražūs: visi keliai apsedinti aukštais medžiais, o už jų žaliuoja ryžių laukai, simetriškai,

gerinimui ir trobesių statymui skolinosi pinigų, bet skolininkai pamatė, kad jam ūkis nesiseka, reikalavo grąžinti skolas. Ir vėl nauji rūpesčiai. Žmona gelbėjo gauti iš tėvų kraiciau, bet ir tie ištekliai išsibaigė. Jis pamatė, kad čia visi jo darbai eina per nieką. Neturėdamas kitos išeities, Neuhofo ūkyje įsteigė vargdiečių našlaičių įstaigą. Tačiau, neturėdamas reikiamo ūkinio patyrimo ir sugebėjimų, vėl jis pateko į sunkumus ir įstaigą uždarė.

Rašytojas

Pestalozzi po sunkaus nepasisekimo ėmėsi plunksnos. 1780 m. pasirodė „Abendstunde eines Einsiedlers“ (Atsiskyrio vakaras), vėliau jis parašė socialinį bei pedagoginį romaną „Lienhard und Gertrud“, filosofinį veikalą „Meine Nachforschungen ueber den Gang der Natur in der Entwicklung des Menschengeschlechts“ ir kiek vėliau pasirodė didaktinis bei metodinis veikalas. „Wie Gertrud ihre Kinder lehrt“.

J. H. Pestalozzi savo pedagogine literatūrine kūryba yra pasaulinio masto garsenybė. Lietuvos nepriklausomybės metais daug jo kūrybos išversta į lietuvių kalbą. Kai kuriais Pestalozzi didaktiniais metodais buvo dalinai vykdomas auklėjimas ir mokymas. Ir Lietuvos mokyklose buvo einama nuo matomo prie nematomo, nuo žinomo prie nežinomo, nuo konkretaus prie abstrakto, nuo faktų prie dėsnių išvedimo ir jų pritaikymo.

Našlaičių globėjas

Pabaigoje 18 amžiaus Šveicarijoje įvyko didelių politinių permainingų. Senieji Šveicarijos valdovai buvo pakeisti naujais. Buvo skelbiami šūkiai „Visi žmonės lygūs — nėra nei ponų, nei bėtiesių valstiečių“. Vietoj daugybės valstybių (kantonų), buvo paskelbta bendra Šveicarijos respublika. Tačiau kai kuriems kantonams tai nepatiko. Jie sukilo. Prancūzų kariuomenė, kuri tuomet buvo užėmusi Šveicariją, neva norėdama ją ginti nuo austrų, be galo žiauriai numalšino sukilimus. Labiausiai teko nukentėti Stanco miesteliui: jis beveik visas buvo išgrautas, išdegtas, daugybė vyrų ir moterų išžudyti. Apie 300 šeimų liko be pastogės. Keletas šimtų vaikų liko našlaičiais. Šitai sujaudino visą Šveicariją. Visur imta

pagal irigaciją, padalinti į plotelius. Žmonės laukuose dirba, beria iš krepšių sausą trąšą ant ryžių. Pakelėse matome daug kaimiečių, stovinčių su vežimėliais, prikrautais grūdų maišų. Tai jų duoklė valdžiai.

Pagal Jin, pirmas ketvirtadalis derliaus eina valdžiai veltui, už antrą ketvirtadalį valdžia moka žemą kainą, už trečią ketvirtadalį — valdžia moka aukštesnę kainą. Jeigu jie nori parduoti ir dalį paskutinės dalies — taip pat nupirks už aukštesnę kainą. Tų pinigų, kurie gaunami už derlių, 60 procentų padalinama tarp darbininkų, o 40 procentų eina atgal į brigadą, kuri yra dalis didelės komunos. Jie turi už tai pirkti ir išlaikyti mašinas, mokyklas, statyti namus ir t.t.

Nuo 1979 metų kaimiečiams leidžiama turėti plotelį savo žemės, kur jie augina, ką nori, ir savo produktus gali pardavinėti „laisvoje rinkoje“. Pravažiuojant miestelius, daug kur matyti mažų krautuvelių su gyva privačia prekyba.

Kitą rytą paliekame viesbutį anksti, 6 valandą, ir pasileidžiame į pagrindinį mūsų kelionės tikslą — Tibetą. Mūsų kolegos rimti, šiek tiek susirūpinę. Jau prieš kelias dienas jie pradėjo imti vaistus kalnų ligai sumažinti. Vadovai duoda griežtas instrukcijas: pirmą dieną labai lėtai vaikščioti, nedaug valgyti, negerti jokio alkoholinių gėrimų. Prizada dvi bemieges naktis ir pataria dėl to nesišaudinti, kadangi visi keliautojai, staiga pasikėlę į 12,000 pėdų aukštį, kenčia nuo nemigos ir galvos skausmų. Paimame ir mūdų po vieną Diamox tablete. Aš nematiau reikalo anksčiau pradėti vaistus imti. Ed neįėjusi su savimi kelis straipsnius, pritaikytus Everest kalno lipėjams, ir mano, kad reikia laikytis ir jam tų pačių taisyklių.

(Bus daugiau)

rinkti aukos nelaimingiams Stanco gyventojams. Pestalozziui buvo pasiūlyta vykti į Stancą rūpintis našlaičiais. Jis su džiaugsmu priėmė pasiūlymą ir tuojau nuvyko į Stancą nelaimingųjų vaikų globoti ir auklėti.

Jam buvo pavesta apleisti moterų vienuolyno namai. Jie buvo drėgni, sienos apkerėjusios ir reikalingos geroko taisymo. Bet apie taisymą nebuvo kalbos. Reikėjo gatvėse rinkti sušalusius, išbadėjusius. Vaikų išlaikymui pinigų paskyrė labai mažai. Priešlaikiai tegalima buvo primesti tik apie 50 vaikų, o jų prisirinko per 80.

Pestalozzi buvo jiems malonus ir rūpestingas tėvas. Be jokio poilsio jis dirbdavo su vaikais ištisas dienas. Jis neturėjo nei ūkio, nei draugų, nei tarnų, tik nelaimingus vaikus.

Jis dar nesuskubo visų kaip reikiant sutvarkyti, mokykla buvo uždaryta. Šveicarijoj vyko dar karas, į Stancą atėjo kariuomenė ir užėmė tą vienuolyną. Jis atsidūrė su 100 auklėtiniais gatvėje. Kitos išeities nebuvo, kaip tik paleisti vaikus. Jam buvo antras smūgis.

(Bus daugiau)

PAVOJINGI SVEIKATAI UŽSIĖMIMAI

Kokios sveikatos požiūriu saugiausios — ir nesaugiausios — užsiėmimo šakos? Pagal „US News & World Report“ surinktus duomenis, saugiausia yra komunikacijos pramonė, nesaugiausia — sunkvežimių transporto. Susižeidimai ar susirgimai dėl darbo komunikacijos srityje per metus atima tik 14 darbo dienų kiekvienam 100 tarnautojų, tuo tarpu sunkvežimių transporte — net 247 dienas kiekvienam 100 darbininkų. Prie pačių saugiųjų pramonės šakų priklauso dar ir cheminių produktų, lėktuvų, elektros įrengimų, naftos perdirbimo ir tekstilės produktų gamyba, prie pačių nesaugiausių — geležinkelio įrengimų, mėsos apdirbimo, miško ir medžių pramonės, o taip pat ir laikraštinių kistų. Visų užsiėmimo šakų vidurkis — 49 dienos, praleistos dėl iš darbo kilusių susirgimų ar susižeidimų.

Is pirmo žvilgsnio stebėtina, kad ir valdžios darbas — vienas iš rizikingesniųjų (85 dėl ligos praleistos dienos kiekvienam 100 tarnautojų). Tačiau prisimintina, kad prie valdinio darbo priskaitoma ir policija, ir įvairios saugumo įstaigos.

BOSTONO ŽINIOS

DAUGIAU DĖMESIO LIETUVIŠKAM SVIETIMUI

Naujų mokslo metų išvakarėse radio valandėlė „Laisvės Varpas“ savo programose kelia įvairius lietuviško švietimo ir auklėjimo reikalus. Rugpjūčio 1 d. radio programoje vedėjas Petras Viščinis ragino lietuvių visuomenę daugiau susirūpinti lietuviško švietimo ir auklėjimo, kuris atsiremia į tėvus, jaunimo organizacijas, šeštadienines lietuviškas mokyklas, lietuviškas parapijas ir į visą lietuvių visuomenę. Visų jų uždavinys — sudaryti sąlygas, kad lietuviškos mokyklos būtų ne tik mokytojų, nei mokytųjų, o svarbiausiai — mokytojų. Laikas jau dabar tuo susirūpinti.

Remdamasis LB Krašto valdybos pirmininko Vytauto Kutkaus aplinkraščiais lietuviško švietimo reikalų apygardoms ir apylinkėms, P. Viščinis pabrėžė, kad reikia didelių atsidėjimų dirbti to aplinkraščio įgyvendinimui. Šiuo požiūriu didelės pareigos ir galimybės turi LB apygardos ir apylinkės. Nuo jų daug kas priklauso. LB Krašto valdyba gali duoti nurodymus, bet negali keikvienoje vietoje pasirūpinti visais lietuviško švietimo reikalais. Tai apygardų ir apylinkių darbas. Bet ar jis atliekamas? Bent tuo tarpu nieko apie tai negirdėti. Jeigu iš anksto nebus pasirūpinta, tai naujų mokslo metų pradžioje gali trūkti mūsų mokykloms patalpų, mokytojų ar mokinių. Ypač mokinių skaičius kasmet darosi atštesnis, nes yra daug tėvų, kurie nesuinteresuoti savo vaikų lietuviškos mokyklos. Įvairiais būdais, o ypač individualinio kontakto pagrindu reikėtų pasirūpinti, kad kiekvienas laikytų gėdą, jei jo vaikai nelanko lietuviškos mokyklos ir joje rimtai nesimoko lietuviškų dalykų.

Taip savo radio programoje ragino „Laisvės Varpo“ vedėjas Petras Viščinis.

DĖMESIO VERTA KNYGA

Šiomis dienomis Bostone pasirodė dr. Petro Kaladės parašyta knyga „Maistas ir ligos — maisto biochemija“. Knyga plačiai nagrinėja maisto įtaką arteriosklerozei ir kai kurių vėžio rūšių išsivystymą.

Knyga išleido Lietuvių agronomų sąjunga, o spausdino Lietuvių Enciklopedijos leidykla. Knyga yra 654 puslapių. Kaina 20 dol., be persiuntimo išlaidų. Knyga gaunama „Darbininko“ administracijos Brooklyn, N.Y., Agronomų sąjungoj Chicago, Minkų dovanų ir knygų krautuvėje So. Bostone, pas Juozą Žilionį Clevelande ir pas knygos autorį dr. Petrą Kaladę Bostone.

NAUJA DAKTERĖ A. NORGELL

Prieš porą savaičių iš Kalifornijos į Bostoną St. Elizabeth ligoninė atvyko stažu-

ti nauja medicinos daktarė Aileen Norgell. Gyvendama Los Angeles su tėvais ji buvo tautinių šokių šokėja. Tikime, kad daktarė Norgell įsijungs į Bostono lietuvių gyvenimą. Tiesa, ji ieško lietuvių kalbos mokytojų, nes jos gimtoji kalba yra anglų kalba. Jos seneliai yra atvykę iš Lietuvos.

Dr. Norgell sekmadieniais atvyksta iškalauti šv. Mišių į Šv. Petro lietuvių parapiją So. Bostone. Linkime jaunai daktarei vispusiškos sėkmės Bostone. Ji apsigyveno Brighton, Mass., netoli ligoninės, kurioje dirbs.

IŠ MINKŲ GEGUŽINĖS

Lietuvių radio valandėlės, vedamos Stepono ir Valantinos Minkų, tartinė kasmetinė gegužinė su visomis įdomybiomis įvyko rugpjūčio 8 d. Romuvos parke Brocktone. Diena pasitaikė graži, saulėta, o žmonės rinkosi iš artimesnių ir tolimesnių apylinkių. Pirmiausia visi vašinasi užkandžiais su gaivinančiais gėrimais, o per garsiakalbių skambėjimą lietuviškos dainos ir grojo muzika.

Programa prasidėjo 4 val. p.p. Graikų „Kariotidė“ šokėjų grupė — jaunos ir dailios merginos, pasipuošusios graikų tautiniais drabužiais, pašoko kelis graikų tautinius šokius. Šokiams sustojus, vyko Naujosios Anglijos lietuviškos gražuolės rinkimai. Rinkimų teisėjais buvo: Ona Ivaškiene, Elena Valiukonienė, Henrikas Čepas, Gintaras Subatis ir Klaudijus Šakenis. Gražuole buvo išrinkta Patricia Stenewicz iš Lowellio. Ji buvo karūnuota ir gavo gražių dovanų ir gėlių. Praeiūt metų gražuolė Juana Ronkaitis įteikė naujai gražuolei taurę ir kitas dovanas.

Dovanų traukime pirmą dovaną — 50 dol. — teko Sharlottei Lindblow, 2-ra — 25 dol. — Barbarai Gailūnas ir 3-cia — Dianai Sabonaitis. Šokių varžybose „Mamės ir Papės“ polką laimėjo Anna Nowokunski ir Stanley Meziniski, Jaunimo polką — Aldona Grudinskas ir Juozas Dabšys, valso — Birutė ir Marius Žiaugros, tango — Marta Iljinas ir Henrikas Šalkus ir twistą — Dona ir Lary Marčiulaitis. Šokiai ir pasilinksminimas vyko iki vėlaus vakaro.

Mūsųose seniau buvo labai madoje piknikai — gegužinės, dabar jau nyksta. Tačiau Steponas ir Valentina Minkai nenutraukia tos gražios tradicijos, kur susitiko lietuvių ir iš tolimiausių vietų, gryname ore vašinasi, džiaugiasi ir gražiai leidžia laiką. Čia atgaivinamos ir sustiprinamos senos pažintys, sudaromos naujos ir panašios. Ir ši Minkų gegužinė, rodos 48-ta nuo radio valandėlės įsikūrimo, sutraukė gražų būrį jų bičiulių ir rėmėjų.

RENGINIAI

Tautos šventės minėjimas įvyks rugšėjo 12 d.,

sekmadienį, 10:15 val. ryto Šv. Petro lietuvių parapijos bažnyčioje So. Bostone bus atnašaujamos šv. Mišios, po kurių parapijos salėje vyks tolimesnis minėjimas. Visi kviečiami. Rengia Jono Vanagaičio šaulių kuopa.

Lituanistinės mokyklos tėvų komiteto rengiamas tradicinis balius įvyks rugšėjo 25 d., šeštadienį, So. Bostono Lietuvių Piliečių d-jos salėje.

Radio valandėlės „Laisvės Varpas“ rudens koncertas įvyks spalio 10 d. So. Bostono Lietuvių Piliečių d-jos salėje.

Lietuvių Parapijų Metų religinis koncertas įvyks Šv. Petro lietuvių parapijos bažnyčioje So. Bostone, lapkričio 7 d. 11 val. ryto. Koncertą atliks Berklee kolegijos choras, solistai ir muzikai. Bus atliekama Jeronimo Kačinsko nauja kompozicija šv. Pranciškaus 800 metų jubiliejaus proga „Saulės Giesmė“.

Lietuvos Kariuomenės šventės minėjimas įvyks lapkričio 21 d., sekmadienį, So. Bostono Lietuvių Piliečių d-jos salėje. Rengia Lietuvos karių veteranų sąjunga „Ramovė“.

Mirštąs už savo kraštą per vieną dieną tėvynei daugiau patarnauja, kaip kiti per visą savo gyvenimą.

Periklis

ANATOLIUS KAIRYS LOTOFAGŲ ŠALY

Naujas eilėraščių rinkinys, iliustravo dail. Ada Sutkuvienė, 95 pusl. su aplanku.

Kaina su persiuntimu \$7.95

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

Illinois gyventojai dar pridėda 42 c. valstijos mokesčių.

Lietuvos atsiminimai

Radio valanda jau 40 metų tamsia New Jersey, New York ir Connecticut lietuviams!

Kas šeštadienį iš WEVD Stoties New Yorko nuo 3 iki 5 val. vakaro, 55.1 mag. FM. Taip pat klausykite „Voice of Lithuania“ programos kas trečiadienį nuo 6:05 iki 7:00 val. vakaro, iš Sabon Hall Universiteto stoties. 99.5 FM. (WBOU)

Direkt. DR. JOCKOBRAS STUKAS
234 Sunlit Drive
Weehawken, N. J. 07090
Tel. — (201) 763-5996

Liaudies menas ir kirkas "Drauge"

Apsilankykite į „Draugo“ administraciją, pasidžiūrėkite. Gal rasite kai ką padovanoti savo giminėms ar draugams. Dienraščio „Draugo“ administracijoje galima pasirinkti įvairių liaudies meno darbų: medžio, keramikos, drobės, taip pat gražiai papuoštų lėlių.

„Drango“ adresas: 4545 West 63rd St., Chicago, IL 60629

LAUKSIU TAVĘS ATEINANT

Montrealio vyrų oktetas

Gaudžia trimitai. Kur tas šaltinis. Lygioj lankelėj. Mes žengiam. Stovi žirgeliai. Anoj pusėj Nemuno ir kitos populiarios lietuvių dainos.

Direktorius ir akomponistas Aleksandras Stankevičius.

Montreal 1982 m. Kaina su persiuntimu \$11.00.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

LIETUVIŲ FONDO FEDERALINIS KREDITO KOOPERATYVAS

2422 W. Marquette Rd. Chicago, Ill. 60629
Telefonas: 737-2110

AKTYVAI — \$2,000,000

KASOS VALANDOS:

Trečiadieniais 12:00–6:00 p.p.

Šeštadieniais 10:00–12:00

2422 W. Marquette Rd., Chicago

Sekmadieniais 10:00–1:00 p.p.

Jaunimo centre 5620 S. Claremont

(Neveiks vasarą nuo 6.13.82 iki 9.5.82)

MOKA UŽ:

Einamąją Saskaity	8%
30 Dienų Certifikatus (min. \$5,000)	8.5%
90 Dienų Certifikatus (min. \$5,000)	11.3%
Vienerių Metų Certifikatus (min. \$1000)	12.0%
Trejų Metų Certifikatus (min. \$5,000)	13.5%
All-Savers Certifikatus	8.96%
IRA — pasirinkimas: 90 dienų, Vienų Metų, ir Trijų Metų Certifikatai.	
* Procentai keičiasi kas savaitę.	
* Visos saskaitos apdraustos iki \$100,000.	

PASKOLOS:

Asmeninės	nuo 15%
Namų (Mortgages)	nuo 15%

JAY DRUGS VAISTINĖ

2759 W. 71st St., Chicago, Ill. 60629

• ROPSTINGAI IŠPILDOMI RECEPTAI • FANNIE MAY SALDUMYNAI • KOSMETIKOS REIKMENYS

D. KUHLMAN, B.S. Registruotas vaistininkas

Atidara šokiadieniais nuo 9 val. ryto iki 10 val. vakaro.

Sekmadieniais nuo 9 val. ryto iki 8:30 val. vakaro.

Tel. — 476-2206

KUR GINTARAIŠ

Montrealio Lietuvių Jaunimo Ansamblio „GINTARAIŠ“

Šią plokštelę sudaro lietuviškos muzikos, tautinių šokių, dainos ir žodžio pynė. Skudučiai, rageliai ir birbynės primena piemenėlių raliavimą, o kanklės Dainų Šalies garbiną praeitį.

Ansamblio vadovė — Rasa Lukoševičiūtė.

Dainos vadovė — Ina Kličienė.

Orkestro vadovai: Algis Lapinas, Audrius Lapinas ir Rimas Piečaitis.

Montreal 1982 m. Kaina su persiuntimu \$11.00

Užsakymus siųsti: DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

BRONIUS KVIKLYS LIETUVOS BAŽNYČIOS

1-mas tomas. Telšių Vyskupija

Telšių vyskupija yra 1-as tomas iš LIETUVOS BAŽNYČIŲ seirijos leidžiamų knygų.

Leidinyje gerai paruoštas. Tarpina bažnyčių nuotraukas, o taip pat lietuvių karmos galimai tikresnį ir neįsireptą mūsų bažnyčių ir kitų religinių pastatų vaizdą, kad ateities lietuvių kartos matytų, kiek daug meniško religinių ir architektūrinių vertybių Lietuvos žmonės amžių bėgyje savo Viešpaties garbei yra sukūrę — tai kaip rašo autorius knygos įvairie.

„Vienas pagrindinių šios knygos tikslų yra uždokumentuoti ir patį jų buvusių vadovų, darbininkų gyvą ar nužudytų, mirusių ar dar gyvenančių išsivijimą. Didelio formato, 400 pusl. Kieti viršeliai. Tekstą surinko DRAUGO spaustuve. Spausdino MORKUNO spaustuve. Išleido Amerikos Lietuvių Bibliotekos Leidykla. Kaina su persiuntimu \$22.50.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 West 63rd St., Chicago, IL 60629

Illinois gyventojai dar pridėda \$120 valstijos mokesčių.

Tarptautiniai Reprezentacinės Plokštelės

Atlieka: DALIA KUČENIENE

Akompanuoja: Enrique Arias

Pirmoje plokštelėje lietuvių kompozitorių kūrinių: Dvarionas, Gaizauskas, Karnavičius, Klova, Kuprevičius, Petrauskas, Žilevičius.

Antroje plokštelėje pasaulinių kompozitorių kūrinių: Bellini, Dougherty, Gluck, Nin, Puccini, Stout, Wagner.

Viduje atsiras leidiny su kompozitorių biografiniais duomenimis, dainuojamų kūrinių apibūdinimais ir pilnais dainų bei arijų tekstais.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 West 63rd Street
Chicago, IL 60629

Kaina \$14.00, su persiuntimu \$14.85

CLASSIFIED ADS

MISCELLANEOUS

Ivairių prekių pasirinkimas nebrangiai iš mūsų sandėlio.

COSMOS PARCELS EXPRESS

2801 W. 99th St., Chicago, IL 60629

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Tel. — 925-2787

Vytautas Valantinas

TELEVIZIJOS

Spalvotos ir paprastos. Radijai, Stereo ir Oro Vėsinčiai.

Pardavimas ir Taisyimas.

MIGLINAS TV

2346 W. 69 St., tel. 776-1436

VALOME

KILIMUS IR BALDUS

Planuame ir vaikuojame

visų rūšių grindis.

BURNYS

Tel. — RE 7-5168

10% — 20% — 30% pigiau mokėtis apdraudę nuo ugnies ir automobilio pavojų.

FRANK ZAPOLIS

3208 1/2 West 95th Street

Telef. GA 4-8854

MOVING

SERENAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli miesto leidimai ir pilna apdrauda.

Priimame MASTER CHARGE ir VISA

Telef. — WA 5-9063

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

ir kitus kraštus

NEDAS, 4000 Archer Avenue

Chicago, IL 60632, tel. 927-5980

M. A. ŠIMKUS

INCOME TAX SERVICE

NOTARY PUBLIC

4259 S. Maplewood, tel. 254-7450

Taip pat daromi VERTIMAI, GIMINIŲ IŠKVIETIMAI, PILDOMI PILIETIŠKŲ PRAŠYMAI ir kitokie blankai.

A. VILIMAS

MOVING

Apdraustas perkraustymas

Ivairių atstumų

Tel. 376-1882 arba 376-5996

Master Plumbing

Licensed, Bonded, Insured

Nauji darbai ir pataisyimai. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos plytelės. Karšto vandens tankai. Flood control. Užsikimšę vamzdžiai išvalomi elektra. Palikite pavarę ir telefoną — lietuviškai.

SERAPINAS 636-2960

VIZITINIŲ KORTELIŲ REIKALU

Vizitinių kortelių naudojimas yra gražus paprotys. Biznieriui jas plačiai naudoja. Bet tinka ir visų luomų atstovams turėti gražias vizitines korteles.

Kreipkitės į „Draugo“ administraciją visais panašiais reikalais.

DRAUGAS

4545 W. 63rd St.

Chicago, IL 60629

Apsimoka skelbtis dien. „DRAUGE“, nes jis plačiausiai skelbtas lietuvių dienraštis, gi skelbimų kainos yra vieniems priimanoms.

REAL ESTATE

BUTŲ NUOMAVIMAS

Draudimas — Valdymas

Namų pirkimas — Pardavimas

INCOME TAX

Notariatas — Vertimai

BELL REALTORS

J. BACEVICIUS

6529 S. Kedzie Ave. — 778-2233

SALEM, WISCONSIN, 2 bedroom year around home. Like new. Large garage. 100 x 121 ft. lot. Lake rights. 1 hour from Chicago. \$47,500.

Call 312-588-4930

Modernus 3-jų butų po 4 miegamus medinis apkaltais namas. Tuščias skydas šalia. Galimos pajamos 800 dol. Apyl. 72-os ir Campbell. \$70,000.00. Kreiptis į savininką angliškai tel. — 737-6221.

Lietuviškoje kaimynystėje,

St. Petersburg Beach, Florida

Parduodamas vienas apartm. Condom. ant kanalo kranto (4 apartm. condo house). 1 1/2 bloko nuo jūros. 2 mieg. \$6,500.00. Tel. 813-360-0166.

2 BUTAI PO 4 KAMB. medinis. Brighton Parke. \$39,500. Savininko paskola.

2 BUTAI PO 4 KAMB. medinis. Įrengtas sklepas. 72-ra ir Campbell. \$39,000.

6 BUTŲ MŪRINIS. 4 maš. mūr. garažas. \$17,000.00. pajamų. Arti 64-os ir Kedzie Ave.

2 SKLYPAI ARTI VANDENS. Hot Springs Village.

Skambinti 436-7872

IMMORTAL REALTY

2951 West 63rd Street

64-ta ir Sacramento. 2-jų butų mūr. po 3 mieg. Vertas prašoms kainos.

43-ta ir California. Mūr. 2-jų butų po 2 miegamus. Nebrangus.

85-ta ir Kedzie. 4 butų naujesnis. Puikiai išlaikytas. Vertas pa natyti.

71-ma ir Kedzie. Ofisas ir 2 butai viršuj. Savininkas turi parduoti.

138-ta ir State — Lemont. 1 1/2 akro žemės. Puiki rezidencija ir pajamų namas.

Dėl informacijų skambinti Budraitis.

Budraitis Realty

Tel. — 767-0600

DĖMESIO

Kelias į altoriaus garbę

J. VAISNORA, MIC

Ark. Jurgio Matulaičio beatifikacijos bylos apžvalga. Generalinės Postuliacijos leidinys 1969 m.

MIRTIS UŽBAIGĖ VIENOS KARTOS ISTORIJA

Pranciška Pranašytė - Juškienė

VYTAUTAS KASNIČNAS

Žmogus dažnai padaro tai, ko nenori, ir nepadarą, ko labai nori. Nenorėjo ir Pranciška Pranašytė-Juškienė palikti nu-mylėto gimtojo krašto, bet dėl karo grėsmės turėjo žingsnis po žingsnio toliau trauktis va-karų link, gelbėdama didelės šeimos gyvybes.

Joniškyje Pranašų šeima, ku-ri gyveno artimoje kaimynystė-jė su Kasnickų šeima, buvo taip artimai susijusi draugystės ryšiais, kaip jie patys sakya-davo, prašokančius ir artimą gi-minystę.

Kai Lietuvą siaubė rusų ca-rų galia, Kasnickas ir Pranašas, norėdami sudaryti šeimoms ge-resnes gyvenimo sąlygas, abu nutarė važiuoti į Ameriką.

Abu buvo vedę. Kasnickienė laukė vaiko, Pranašas turėjo dvi mažametes mergytes, 8 me-tų Pranutę. Kasnickas nutarė pasakyti savo žmonai, kad vyksta į Ameriką tik tada, kai džiūnais sūstos prie namo jo pasiimti. Pranašas pasakė sa-vo žmonai tą naujieną tada, kai nutarė važiuoti į Ameriką. Kas-nickienė verkė tik vieną dieną, kai vyras staiga atidengė savo kelionės planus, lipdamas į dila-žaną. Pranašienė verkė 6 mė-nesius, nes tiek laiko truko nuo apsisprendimo kelionei, iki vy-ras išvyko į Ameriką. Kurio planas buvo geresnis, jiedu nie-kados nesutarė.

Susidraugavo Kasnickienė su Pranašiene, likusios be vyrų ir apsigyvenusios viename name, susidraugavo Pranašas su Kas-nicku, vykdamas į Ameriką ir kartu gyvendami Chicagoje. Su-sidraugavo ir abiejų šeimų vai-kai, likę Joniškyje.

Kasnickas keturis kartus vy-ko į Ameriką, vis paskutinę minutę pasakodamas žmonai sudie. Tiek pat kartų, iš anks-to nepranešęs, kad vyksta iš Amerikos namo, nelaukiant pa-sibelsdavo į duris.

Pranašas, išsikvietęs vyres-niąją dukrą į Ameriką, netikė-tai mirė ir paliko Pranašienę naštauti. Po to dar artimesni ryšiai užsimezgė tarp abiejų šeimų.

Pranciška Pranašytė (mes vadindavome ir Pranašaitę) au-go ir mokėsi Joniškyje vis ra-ginama ir kviečiama savo vy-resnės sesers vykti į Ameriką. Bet Pranutė niekada nesiryzo kelionei, vis atidėdama kitiems metams. O tie kiti metai ją at-vedė prie altoriaus, kur sumainė aukso žiedus su Albinu Jušku-m.

Jauna Pranutė Joniškyje bu-vo mergaičių pažiba. Ji buvo lyg linksmumo princesė. Kur tik ji pasirodydavo jaunimo bū-ryje, ten skambėdavo dainos, juokas. Turėjo gražų daininin-kės balsą, bet taip pat labai skardžiai malonų balsą kalbo-se. Su ja įkandin visur keliavo linksmumas, draugingumas, už-krečiantis visus.

Tokio pat stuomens buvo ir jos vyras Albinas: visada geros nuotaikos, linksmas, kalbus ir maloniai garsus. Jiedu augino gražią šeimą: dukteris Regina

ir Birutė, sūnus — Nardij ir Vy-tautas.

Užaujant karo audrai Juškų ir Kasnickų šeimos dažnai kal-bosė užsimindavo ir apie Ame-riką, ten gyvenančius giminai-čius ir draugus.

Kasnickų vaikai susitikio Chi-cagoje su Juškų šeima pas Ado-maičius, Juškieinės vyresniąją seserį, pasekė savo tėvų pra-mintus kelius. Adomaitienė, tē-

A. a. Pranciška Pranašytė-Juškienė

PLS jaunimo s-gos Darbo dienos savaitgalis Dainavoje

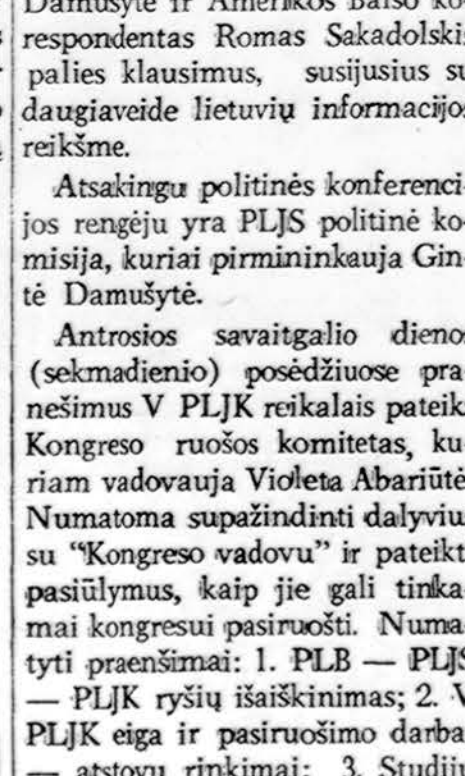
Rugsėjo 4 - 5 dienomis Daina-voje įvyks LPJS darbo dienos sa-vaigtalis. Savaitgalio programa—dvilypė. Šeštadienį įvyks PLJS po-litinė konferencija, o sekmadienį V Pasaulio Lietuvių Jaunimo kongreso paruošiamieji kursai.

Praeitais metais Pasaulio Lie-tuvių Jaunimo sąjunga kartu su JAV LB visuomeninių reikalų ta-ryba surengė nepaprastą politinę konferenciją New York'e su lais-vinimo darbu susijusiems klaus-iams aptarti. New York'e vyku-sioje konferencijoje stipriau buvo akcentuojama, kaip išskirti vyko-mus lietuvių tautos ir žmogaus teisių pažeidimus, naudojantis Jungtinių Tautų organizacinę struktūrą, o Dainavos konferen-cijos dėmesys bus daugiau nukreip-tas į svarstymą, kaip išvystyti jau-nimo įtaką gyvenamojo krašto po-litikojai bei patobulinti jo infor-macijos programą, būtent savęs ir kitatačių informavimą Lietuvą liečiančiais klausimais. Šiuo tiks-lu buvo parinkta tema: Informa-cija ir įtaka.

Šeštadienio dienos programa prasidės 9:30 val. ryto. Joje pra-nešimus, liečiančius lietuvių jau-nimo įtaką į politinę veiklą, pada-rins Pentagono dirbantis Linas Kojelis iš Washingtono, Carterio lemtingus debatus su Reaganu Clevelande suruošusi Gražina Ku-dukiene, PLJS politinės komisijos narys Rimantas Stirbys iš Phila-delfijos, Baltų Laisvės Lygos veikėjas Juozas Kojelis iš Los Angeles ir JAV LB visuomeninių reikalų tarybos pirmininkė Aušra Zerr iš Philadelphijos. Draugo redaktoriaus Mykolas Druga, is-torijos doktorantas Viktoras Na-kas, PLJS vicepirmininkė Gintė Damušytė ir Amerikos Balso ko-respondentas Romas Sakadolskis palies klausimus, susijusius su daugiavaide lietuvių informacijos reikšme.

Atsakingu politinės konferen-cijos rengėju yra PLJS politinė ko-misija, kuriai pirmininkauja Gin-tė Damušytė.

Antrosios savaitgalio dienos (sekmadienio) posėdžiuose pra-nešimus V PLJK reikalais pateiks Kongreso ruošos komitetas, ku-riam vadovauja Violeta Abariūtė. Numatoma supažindinti dalyvius su "Kongreso vadovu" ir pateikti pasiūlymus, kaip jie gali tinkamai kongresui pasiruošti. Numa-tyti pranešimai: 1. PLB — PLJS — PLJK ryšių išaiškinimas; 2. V PLJK eiga ir pasiruošimo darbai — atstovų rinkimai; 3. Studijų dienų eiga: Kaip naudoti "Kong-reso vadovą", besiruošiant V jaunimo kongresui; 4. JAV ir Ka-nados rolė kongreso ruošoje.

A. a. Jonas Morkūnas, rugsėjo 3 d. miręs Rochester, N. Y. (platusis aprašymas buvo "Draugo" rugp. 17 d. laidoje).

vo Pranašo iškviesta, buvo se-nosios kartos amerikietė. Abu Adomaičiai buvo susipratę ir aktyvūs lietuviai.

Pranciška Pranašytė - Juškienė, sutikta Chicagoje, buvo ne-be ta linksmoji Joniškio Pranutė. Veidas apsigaubė susirū-pinimu, nerimais. Joniškyje liko vyresnioji duktė Regina. Nežinia ir išsiskyrimas graužė širdį. Nebeviliojo jos ir plati draugystė, kuri ją lydėjo lyg ir prigimties keliu. Dar labiau užsidarė tarp keturių sienų mi-rus vyrų Albinui.

Tėviškos ilgesio kankinamas, dažnai rengdavus Prancišką aplankyti. Nostalgija nuveda-vo į jos gyventus namus. Su senute, jos gerąją mamytę, lan-kydavausi jų dideliame sode, kur kvepėjo įvairiarūšiai vais-medžiai. Vienoje kriausėje au-go didelės kriaušės, kepurės di-dumo, rodos, išvirto paskutinis sodo medis. Taip baigėsi gar-sių Juškieinės Pranašų šeimos istorija.

Užuoja Vytautui ir Nar-džiui Juškams, Birutei Kasči-kienei, Reginei Batūrienei ir jų šeimoms.

MŪSŲ KOLONIJOSE

Union Pier, Mich.

SOL. ALGIRDO BRAZIO KONCERTAS

Rugpjūčio 7 d. Union Pier va-sarvietėje — Lietuvių salėje dainos mylėtojai turėjo progą gėrėtis sol. Algirdo Brazio kon-certu. Sol. A. Brazis į sceną iš-ėjo kaip visada kruopščiai pa-siruošęs ir su jam įprastomis manieromis.

Muzikos autoritetai jau įver-tino jo dainavimą daug kartų. Bet reikia pripažinti, kad ir ši kartą koncertas praėjo su pasi-sekimu, svečių parodytu dideliu dėmesiu ir entuziasmu.

Jis, žmonai Aldonai palydint pianinu, davė dviejų dalių pro-gramą: Oi kas — St. Šimkus, Kur bakužė samanota — St. Šimkus, Pasilgimas — Kača-nausko Suviltas — Sarpa-liaus, ariją iš operos "Tanhau-ser" — Wagner, ariją iš ope-ras "Hamlet" — A. Thomas ir Mattinata — Leoncavallo. Ant-roj daly padainavo: Litai — Va-

nagaitis, Dul Dul dudelė — Va-nagaitis, Gal tu nori, kad my-lėčiau — Kačanausko ir ariją iš operos "La Traviata" — Ver-di.

Programą sumaniai pravedė Regina Albrechtienė ir dr. Jo-nas Valantiejus.

Buvusį Metropolitan operos solistą išgirsti mažoje apylin-kėje yra retas įvykis.

Visiems prisidėjusiems prie šios muzikinės šventės paruoši-mo priklausė didelė padėka.

Vitoldas Petrauskas

Kenosha-Racine, Wis.

LB apylinkės valdyba ren-gia gegužinę rugpjūčio 22 d. V. Bagdono sodyboje, 901 Sheridan Rd., Kenosha, Wis. Pradžia 12 val. Veiks virtuvė, bus šiltas maistas ir baras. Bus ir kitų pajvairinimų. Tą dieną namuo-liaus, ariją iš operos "Tanhau-ser" — Wagner, ariją iš ope-ras "Hamlet" — A. Thomas ir Mattinata — Leoncavallo. Ant-roj daly padainavo: Litai — Va-

DRAUGAS, trečiadienis, 1982 m. rugpjūčio mėn. 18 d.

KLASIKINĖS DRAMOS

Daugiausia klasikines dra-mas vaidinti Chicagoje pasiren-ka vadinamos Free Shakes-peare Co. aktorai. Dabar jie Aardvark teatre, 1608 N. Wells, stato anglų dramaturgo (m.

1774) komediją "She stoops to Conquer" apie merginos pa-stangas laimėti sužieduotini. Ta pati aktorių grupė tame pat teatre naktimis 11 val. stato Bernard Shaw ir Williams dra-mas.

Mylimai sesutei

A. + A. ANTOSEI PLIAUSKIENEI
Lietuvoje mirus, jos broliui Algiiui ir Zinai
Sinkevičiams reiškiamė gilią užuojautą ir
kartu liūdime.

BARAUSKŲ ŠEIMA

O. JUNKERIENE

O. MEJERIS

J. ir D. MAUERSBERGER

O. ir H. RASTIKIAI

M. RUDAITIENE

O. ir J. RUGELIAI

K. ULIS

Mylimai žmonai ir motinai

A. + A. ELENAI NARKEVICIENEI
mirus, vyrui Stasiui ir dukroms: Ramunei,
Reginai ir Liucijai, šiame liūdesio momente,
reiškiamė nuosirdžiausią užuojautą.

A. ULDUKIENE

V. BARAUSKIENE

O. ZUKIENE

M. ir A. PINKAI

N. ir A. MITKEVICIAI

BR. ir J. DZENKAICIAI

O. ir L. KANTAI

EUDEIKIS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID
TRYNS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

4330-34 So. California Avenue

Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas — YArds 7-1741-2

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago

1410 So. 50th Av., Cicero

Tel. 476-2345

AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nar'ai

STEPONAS C. LACK (LACKAWICZ) ir SŪNUS

2424 W. 69th STREET

Tel. REpublic 7-1213

11028 Southwest Highway, Palos Hills, Ill.

Tel. 974-4410

PETRAS BIELIONAS

4348 SO. CALIFORNIA AVE.

Tel. LAfayette 3-3572

VASAITIS - BUTKUS

1446 SO. 50th AVE., CICERO, ILL.

Tel. OLympic 3-1008

LAND OF CROSSES

The struggle for religious freedom in Lithuania, 1939 - 1978

by

MICHAEL BOURDEAUX, M.A., B.D.

Printed in England 1979, 339 pages. Price — including shipping and handling \$8.95.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

Illinois gyventojai dar pridėda 48 ct. valstijos mokesčio.

Mylimam Sūnui ir vaikuičiui

A. + A.

JUOZUI KONDRATUI mirus,
jo močiutę Rožytę Kondratienę ir tėvą
Vytautą bei artimuosius, nuosirdžiai už-
jaučiu ir jų skausmu kartu dalinosi.

MARIJA PETRAUSKIENE

A. + A.

Dr. ANTANAS R. PUSTELNIKAS

Staiga ir netikėtai rugpjūčio 14-tą dieną mirė dantų
gydytojas Antanas Rimtautas Pustelnikas.

Giliame liūdesyje liko: žmona Dorothy, dukterys Ly-dia ir Ramona ir jo tėvai Dr. Antanas ir Genovaitė.

Laidotuvės pagal velionio pageidavimą buvo pri-
vatos.

Nuliūdę: Žmona, dukterys ir tėvai.

A. + A. Plk. ANTANUI MOTUZUI
mirus, liūdinčiai žmonai Aldonai reišk-
kiamė gilią užuojautą.

KAZIMIERA PLIUSKONIENE

SAULIUS, KESTUTIS PLIUSKONIAI

IR JŲ ŠEIMOS

Brangiam tėvui

A. + A. JULIUI ZALATORIUI mirus,
dukrai LEONTINAI DARGIENEI, sūnui VYTAU-
TUI ZALATORIUI ir jų ŠEIMOMS nuosirdžiausią
užuojautą reiškiamė.

ELENA IR DOMAS GIEDRAICIAI

ALINA IR ANTANAS LIPSKIAI

JANINA IR RIMAS VIENUZIAI

The Violations of Human Rights in Soviet Occupied Lithuania

A report for 1979/80

This report edited by

DR. THOMAS REMEIKIS

Metraščių eilė yra devintas. Visus redagavo dr. Remei-kis. Šiame leidinyje yra sukaupta naujausia dokumentacija liečianti pavergėjo nusikaltimus pažeidžiant pagrindines lietuvių teises. Leidinys didelio formato, 264 psl. ir tinka bent kokia proga įteikti kaip dovaną, susipažinimui. Išleido The Lithuanian American Community 1981 m. Kaina su persiuntimu \$9.25. Kietais viršeliai \$11.50. Illinois gyv. dar pridėda 56 ct. valstijos mokesčio. Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 West 63rd Street,
Chicago, Ill. 60629

CHICAGOS ŽINIOS

LEKTUVŲ Į KINJĄ

Nuo 1984 m. prasidės tiesio-ginis susisiekimas lektuvu tarp Chicago ir Kinijos. Tuo tarpu nėra papankamai keleivių.

BAIGESI FESTIVALIS

Chicago festivalis Navy Pier patalpose baigėsi sekmadienį, rugpjūčio 15 d. Per 12 dienų fes-tivalį aplankė 795,000 žmonių.

SENIMO REIKALU

Senimo aprūpinimo reikalais bus viešas apklausinėjimas rug-pjiūčio 25 d. nuo 11 iki 12 val. posėdžių salėje, penktame aukš-te, 180 N. LaSalle, Chicagoje.

DIDELĖS IŠKILMĖS

Censtakavos Marijos garbei rugpjūčio 15 d., prie Quigley seminarijos, Chicagoj, buvo su-sirinkę apie 30,000 žmonių. Bu-vo paminėta 600 m. sukaktis nuo Marijos garbinimo Censta-kavoje. Vadovavo vysk. A. L. Abramowiz.

BAISIOS NELAIMĖS

Automobilis prie 107 gatvės 45-me kelyje, Palos apskrity, rugpjūčio 16 d. apsvirtė griov-vyje ir užsidegė. Trys vyrai sudegė neatpažįstamai. Dvi mo-terys buvo užmuštos kitoj ne-laimėj, Kennedy greitkely, prie Fullerton gatvės. Jų automo-bilis atsitrėnkė į didesnę ma-šiną.

APLINK MUS

× Irena Kriaučiūnienė ir Jolita Kriaučiūnaitė rugpjūčio 18 d. išvyksta į Europą. Pirmiausia jos sustos Europos Lietuvių studijų dienose prie Londono, kur įteiks pereinamąjį metų Eugenijaus Kriaučiūno vardo premiją — 1000 dol. Vidui Puodžiūnui, laimėjusiam už pereinamąjį metų lietuvišką veiklą. Po to dar aplankys Paryžių ir kitas Prancūzijos vietas, Šveicariją, Vokietiją, Austriją ir kt. Europoje išbus apie tris savaites.

× „Su dideliu susidomėjimu ir nuostaba perskaičiau „Vilka-višio vyskupijos“ knygą. Pui-kus veiklas, ką čia ir kalbėti. Nėra tuščio rašymo, kad tik daugiau puslapių susidarytų. Gėriuosi šiuo darbu ir meldžiu Dievą, kad išsėstumėte išleisti ir kitų mūsų vyskupijų knygas. Jos lietuvių tautos istorijoje iš-liks kaip nemirtingi paminklai“, rašo knygos autoriui kun. Juo-zas Domeika iš Tucson, Arizo-nos.

× Dainos Sidrūtės su Algii Urbaičiu ir Ritos Juraitytės su Saulium Pleniu užsakai eina švč. M. Marijos Gimimo parapi-jos bažnyčioje. Jų santuoka nu-matoma artimu laiku.

× Patikslinimas. Aprašant kun. Antano Sabaliausko jubi-liejaus minėjimą, įsivėlė nema-loni klaida — buvo praleistos kai kurios pavardės. Turėjo bū-ti: vargonais grojo Alvydė Eitu-tytė, solo giedojė Margarita ir Vaclovas Momkai ir Genovaitė Mažeikienė. Už klaidą atsipra-šome.

× Prof. Genius Procuta skai-tys paskaitą „Holokaustas ir Lietuva: nauji duomenys ir ba-lanso bandymas“ Santaros-Svie-sos federacijos suvažiavime Ta-bor Farmoje, Sodus, Mich. G. Procuta ir suvažiavimą atvyks iš Kanados.

× Mykolas ir Amalija Jagu-čiai, Ormond Beach, Fla., S. Meškauskas, Sioux City, Iowa, A. Mitkevičius, Los Angeles, Cal., Valė Gaubys, Sunland, Cal., Bernice Pilipauskas, Le-mont, Ill., gražino laimėjimų šakneles su 10 dol. auka. Labai ačiū.

× Vincas Dailidė, Baltimore City, Md., gražino laimėjimų šakneles su 10 dol. auka ir prie-rašu: „Linkiu sėkmės ir ištver-mės sunkiam spaudos darbe“. Ačiū už auką ir linkėjimus.

× Dr. Ina Užgrieniė, Worces-ter, Stasė Pautienienė, Cicero, Ill., Sophie Račinskis, Cleve-land, Ohio, Ona Siliūnienė, Chi-cago, Ill., Stasys Žilėvičius, Chi-cago, gražino laimėjimų šakne-les su 10 dol. auka. Labai ačiū.

× Marius Kasniūnas, Tinley Park, Ill., Antanas Bertulis, Hot Springs, Ark., atsiuntė po 15 dol. aukų ir gražino laimė-jimų bilietus. Labai ačiū.

× PABENDRAVIMAS-VAI-SĖS su soliste LILJA SUKYTE po jos koncerto rugsėjo 18 d. bus J. Centro kavinėje. Bi-lietus ir vaizės prašoma įsigyti iš anksto „Gifts International“ (J. Vaznelio) parduotuvėje — 2501 W. 71st St. Tel. 471-1424. Auka \$5.00. (pr.)

× Phoenix, Arizona. Skubiai parduodamas geromis sąlygo-mis namas labiau lietuviams ap-gyventojų apylinkėje. Teirautis: Juozas Martys, 1222 E. Gris-wold, Phoenix, AZ. 85020. (sk.)

× Reikalingi jauni apskrūris pardavėjai ir „staff“ persona-las. Human Body Purification Center, tel. 436-9667 nuo 10 val. ryto iki 5 val. vak. (sk.)

Nauja magistrė

× Priimant naują Chicago arkivyskupą Joseph Bernardin, Grant Parke rugpjūčio 29 d. nu-matomas giedojimas švč. M. Marijos Gimimo par. choro, nors jis dabar turi atostogas. Priėmimo reikalui šiandien 7:30 val. vak. Jaunimo centro kavi-nėje bus Liet. Kat. federacijos šaukiamas įvairių organizacijų pasitarimas dėl pasiruošimo pri-ėmimui. Prašomi posėdyje kuo daugiau dalyvauti. Taip pat prašomi ruošti dalyvauti arkiv. J. Bernardino šv. Mišiose ir ge-gužinėje rugpjūčio 29 d. Grant Parke, kad naujasis arkivysku-pas, būdamas labai palankus lie-tuvių reikalams, turėtų progą su lietuvių didesniais būriais su-sipažinti.

× Lietuvių moterų rekolekci-jos bus šiemet lapkričio 13-15 dienomis Cenacle vienuolynė. Rekolekcijas praves kun. Pau-lius Baltakis, lietuvių pranciš-konų provinciolas.

× Julius ir Paulina Mačiuliai, šv. Kryžiaus vargonininkas ir solistė, yra pakviesti į arkivys-kupo Joseph L. Bernardin sutikimo pamaldoms specialiai su-darytą chorą, kuris giedos Grant Parke rugpjūčio 29 d. 1 val. per šv. Mišias.

× „Chicago Tribune“ rugp-jūčio 17 d. laidoje „Today's briefing“ skyrė įdėję žurn. Stasio Piežos apie Dillingerį (žymus plėšikas, nušautas prieš 48 m.) prisiminimus ir jo išvog-tus smegenų dalies ir širdies li-kučius.

× Petras Vaitiekūnas, Or-mand Beach, Fla., Leo ir Izabe-lė Oksai, Los Angeles, Cal., Placidis ir Vanda Balynai, Dearborn Hts., Mich., Marcelė Mackienė, Cicero, Ill., gražin-dami laimėjimų šakneles, pridė-jo po 10 dol. aukų. Labai ačiū.

× B. Jablonskis, Aurora, Ill., mūsų nuosirdus rėmėjas ir ben-dradarbis, atsiuntė 16 dol. ir gražino laimėjimų šakneles. Be-to, savo laiške rašo: „Draugas lanko beveik kasdieną, bet „meš-ko patarnavimas“ nesiliauja. Kiekvieną savaitę kurios dienos negauname, neateina... labai po mėnesio atneša... tai jau „meškos patarnavimas“... Labai ačiū už paramą. Dėl pašto blo-gų patarnavimo mes visi ken-čiame.

× Dalia ir Vytautas Aukštinai-čiai, Ft. Lauderdale, Fla., Tropic-al Palms Motel savininkai, (305-523-5380) gražino laimė-jimų šakneles su 15 dol. auka dienraščiu. Labai dėkojame.

× Dr. Antanas ir Janina Stankai, Stuart, Fla., dr. Anta-nas Čerškus, Chicago, Ill., gra-žino laimėjimų šakneles ir kiek-vienas pridėjo po 15 dol. aukų. Labai ačiū.

× Kun. Kęstutis Trimakas, Forest Park, Ill., „Ateities“ žur-nalo vyr. redaktorius, atsiuntė 15 dol. auką ir gražino laimė-jimų šakneles. Nuosirdus ačiū.

× Inž. Kazys Račiūnas, Be-verly Shores, Ind., mūsų nuo-sirdus rėmėjas, atsiuntė 15 dol. auką ir gražino laimėjimų šak-neles. Labai ačiū.

× Bronius Andriukaitis, Chi-cago, Ill., lietuviškų organizaci-jų darbuotojas, Vincas Akelai-tis, Cleveland, Ohio, Antanas Masulis, Chicago, gražino lai-mėjimų šakneles su 10 dol. au-ka. Labai ačiū.

× Teodoras ir Ritonė Rudai-čiai, Oak Lawn, Ill., visuome-nininkai, Jonas H. Aksys, Cin-cinnati, Ohio, gražino laimė-jimų šakneles su 15 dol. auka. Labai ačiū.

× Monika ir Vincentas Liu-levičiai, Chicago, Ill., visuome-nininkai, kultūrininkai, Dalius ir Ilona Brazdžioniai, Los An-geles, Cal., su laimėjimų šakne-lėmis atsiuntė po 10 dol. aukų. Labai dėkojame.

Rūta Garūnaitė, dr. Onos Prunskytės ir dr. Albino Garū-nų dukte, baigė Illinois Techno-logijos institutą ir gavo magis-tro laipsnį iš „environmental“ inžinerijos (Master of Science). Rūta yra gimusi ir augusi Chicagoje. Baigė švč. M. Ma-rijos Gimimo parapijos ir Ma-rijos aukšt. mokyklą. Per tre-jus metus ji 1980 m. baigė St. Xavier kolegijos biologijos sky-rių, gaudama bakalauro laipsnį. Tais pat metais buvo priimta į Illinois Technologijos institutą, kurį baigdama parašė ir apgynė mokslinį darbą magistro laips-niui. Darbas buvo aktualia te-ma: Acid Waste Gas Biod and Sulfurization. An Alternative to Chemical Sulfur Recovery Process“ (kaip bakterijų pagal-ba galima išvalyti fabriko kenksmingas dujas). Jos dar-bas santrauka buvo priimta

Rūta Garūnaitė

spausdinti technikos žurnale „Applied and Environmental Microbiology“.

Rūta yra baigusi K. Donelai-čio žemėsiajį ir aukštesniąją li-tuanistinę mokyklą. Priklausė Grandies šokėjų grupei ir yra ateitininkų narė. J. Daugl.

× Muz. prof. Vytautas Mari-jošius, West Hartford, Conn., Adelė Jurkus, Petras Menkeliū-nas, Anthony Luneckas, Petras Maleta, Chicago, gražino lai-mėjimų šakneles su 10 dol. auka. Labai dėkojame.

× Agr. Vidas Velža, Santa Monica, Cal., mūsų bendradar-bis, anksčiau gyvenęs Chicago-je, gražino laimėjimų šakneles su 20 dol. auka. Labai ačiū.

× Kun. Antanas Bertašius, El Paso, Texas, Peter Juska, Hohokus, N. J., Alfonsas ir Ele-na Juska, Sterling Hts., Mich., atsiuntė po 10 dol. aukų ir gra-žino laimėjimų šakneles. Labai dėkojame.

× Jonas Jonynas, Meriolen, Conn., Elwood Motel savininkai, gražino laimėjimų šakneles su 15 dol. auka. Labai ačiū.

× Edmund ir Stella Kowbell, Harrow, Ont., Kanada, Birutė Šadauskas, V. Jakovickas, Chi-cago, Konstancina ir Vaclovas Nenortai, Manchester, Conn., atsiuntė po 10 dol. aukų su lai-mėjimų šaknelėmis. Labai ačiū.

× Inž. Pranas ir Gintara Na-riai, Downers Grove, Ill., Alf-once ir Inga Tumai, Newbury Park, Cal., Kazys Bagdonas, Spring Hill, Fla., Albina Smels-torius, Euclid, Ohio, atsiuntė laimėjimų šakneles su 10 dol. aukomis. Labai ačiū.

× Stasė Jucas, Hot Springs, Ark., J. Bujauskas, Detroit, Mich., Petras P. Ežerskis, Cleve-land, Ohio, Frank Daniel, Amsterdam, N. J., Juozas Pa-plauskas, Los Angeles, Cal., su laimėjimų šaknelėmis atsiuntė po 10 dol. aukų. Labai ačiū.

× Akt. Algimantas ir Marija Dikiniai, Park Forest, Ill., Z. A. Gedminas, Hamilton, Ont., Ka-nada, O. D. Šiurna, Delhi, Ont., Kanada, gražindami laimėjimų šakneles, atsiuntė po 10 dol. au-kų. Nuosirdus ačiū.

Redaguoja J. Plašas. Medžiagą siųsti: 3206 W. 65th Place, Chicago, IL 60629

KELIONĖ I NERINGOS STOVYKLĄ

Kiekvienais metais aš važiuoju į Neringos stovyklą, kuri yra Vermonte, JAV. Iš Otta-wos ten nuvažiuoti užtrunka aštuonias valandas. Nors kelias yra tolimas, bet kelionė būna visada įdomi. Pro automobilio langą gali matyti gražius ir aukštus Vermonto kalnus. Pra-važiuojame daug mažų miestelių. Ten dažnai sustojame pa-lisėti, užvalgyti ir apsisivalgyti. Parduotuvėse galima įsigyti įvairių dalykų tai vietovei pri-siminti. Arčiausiai prie Nerin-gos yra Brattleboro miestelis. Man jis patinka. Namai seni, bet gražūs ir įdomūs. Gatvės švarios, visur daug žalumo: žo-lynų, medžių, gėlių.

Atvažiuavus į Neringą, kiek-vieną nustebina graži gamta. Stovykla yra aukštai kalnuose. Visur žalia. Daug įvairesnių medžių ir spalvotų gėlių. Pro stovyklą teka nedidelis upelis, kuris yra užtventkas ir pada-rytas dirbtinis ežerėlis, kuriame stovyklautojai maudosi. Kroklio vandenyje galima ma-tyti žalių drižių. Miške tie drie-žai yra raudoni. Miške yra daug įvairiausių paukščių. Daug mažųjų voveraičių, „čipmon-kėm“ vadinamų.

Stovyklautojams gyventi yra dvijukla namelių. Atskiri na-meliai yra: prausyklos bei ligo-ninės reikalams ir priežiūros personalui — sėselems gyventi. Be to, yra didelis pastatas, ku-riame yra salė, valgykla ir pa-viljonas.

Lina Radžiūtė,

Ottawos lit. m-las mokinė, Kanada („Trupinėliai“)

SYKSTUOLIS

Vienas škotas susirgo. Tada prisiminė Dievą. Ėmė melstis: — Dieve, jei tu leisi man pa-siveikti, aš parduosiu arklį ir už-gautis pinigų nupirksiu žvakių ir jas uždegsiu ant Tavo al-toriaus.

Škotas pasveiko. Reikia iš-tesėti duotą pažadą Dievui. Kaip čia padarius, kad būtų pi-giau. Pagaliau sugalvojo. Su-gavo vištą, pasiėmė arklį ir iš-keliavo į turgų.

Turguje ėmė garsiai rėkti: — Parduodu arklį už penkis dolerius!

Susirinko daug pirkėjų ir vi-si norėjo pirkti arklį už penkis dolerius.

— Aš parduodu arklį kartu su višta, o ji kainuoja penkis šimtus dolerių. — paaiškino škotas pirkėjams.

Atsirado vienas pirkėjas, ku-ris sutiko su jo sąlygomis. Ta-da nuėjo į krautuvę ir už pen-kis dolerius nupirko žvakių, nes tiek kainavo arklys. Nuėjo į bažnyčią ir žvakes uždegė ant altoriaus.

Mano mamytė

Kriaučiūnų vardo Montessori Vaikų Nameliai

NORĖČIAU

Vai, norėčiau nežinot, Kad aštuoneri metai jau [prabėgo...]

Vai, norėčiau neužmiršt Savo draugų ir draugų.

Aš norėčiau vien svajot Apie praeities laikus Ir tą laimę pavaizduot Su klasės draugams ir draugais.

Man patarkit, geri žmonės, Ir atsakymą protingą duokit, Kaip gražinti, kas praėjo, Ir kaip ateitį galėčiau žinot.

Kristina Izokaitytė, Marquette Parko lit. m-las 8 sk. mokinė

ZAIDIMAS

Vienas vaikas paslepia su-gniaužtame kumštyje po vienu pirštu riešutą (ar kitą daiktą) ir sako kitam: — Verža verža, kekervėžė, po katruo kelmui?

— Po tuo! (rodo pirštą). Jeigu antras atsėjęs, riešu-tas tenka jam, jei ne, — lieka savininkui. Zaidžiama, kol nu-sibosta.

(Lietuvių tautosaka)

DUOK MUMS ŠIANDIEN

Vaikas klausia kunigą: „Ku-nige, kodėl mes prašome Dievą, kad Jis mums duotų duonos šiandien? Juk galima prašyti savaitę, mėnesiui arba visiems metams?“

„E, tu mažas žasiuk! Dėl to mes prašome šiandieną, kad ji būtų šviežia“ — atsakė kuni-gas.

DRAMBLYS IR BEBRAS

Labai seniai, dar prieš Kris-taus gimimą, gyveno daug įvai-rių ir įdomių gyvulių. Tuo lai-ku bebras turėjo didelę ir storą uodegą, o dramblys turėjo ma-žą nosytę.

Vieną dieną bebras sutiko miške dramblių. Dramblis bu-vo didelis, o bebras, nors ir ma-žiukas, bet jis galvojo, kad yra geriausias iš visų. Dramblis supuko ir tarė:

— Mes pažiūrėsim, kas yra geriausias pasaulyje. Bėkime nuo šito kalno į aną kalnelį, kas greičiau nubėgs, tas bus geriausias.

Bebras žinodamas, kad dram-blys gali greičiau bėgti, pasiūlė kitą žaidimą: — Tu žinai, kad gali greitai bėgti, tai tu nori laimėti. Aš siūlau kitą, lipkime į šį beržą, katras užlipnė ir pačią viršū-nę — tas laimėsime.

Dramblis nustatė laiką: — Rytų, kai saulė nusileis, aš užlipsiu ant šito kalno ir lauksiu tavęs.

Mums reikia teisėjo, kuris pasakys, kas tikrai laimėjo. Ki-tame miške gyvena liūtas, jis

yra geras ir teisingas, jis mums padės.

Kitą dieną, saulei nusileidus, dramblys su liūtu užlipo ant kalno. Tuojuo atvyko ir bebras. Varžybos prasidėjo. Dramblis ir bebras užlipo ant kalnelio ir laukė, kol liūtas duos ženklą pradėti.

— Vienas, d u, trys, — šaukė liūtas. — Pradėkite!

Dramblis apsiriko ir pavėla-vo, bebras beveik prie ano kal-no. Bebras bėgo ir bėgo, bet dramblys greitai pralenkė ir iš-lošė.

Visi trys gyvuliai priėjo prie beržo. Bebras pradėjo lipti į viršų. Jis lengvai lipo ir už kelių minučių buvo pačioje vir-šūnėje. Jis užlipo taip aukštai, kad galėjo mėnuli matyti. Nu-sisypsojo ir nulipo.

Dabar buvo dramblio eilė. Liūtas ir bebras laukė prie me-džio. Dramblis lipo aukštyn, bet medžio šakos pradėjo link-ti. Toliau lipo ir tamsėjo ne-matė, kad beržo šakos pradėjo lūžti. Dramblis padėjo koją ant šakelės ir nukrito ant bebro uodegos. Dramblis sunkus, su-plojo bebro uodegę. Bebras verkdamas pagavo dramblio no-sį ir tol tempė, kol dramblys nulipo nuo bebro uodegos.

Liūtas pradėjo juoktis ir ta-rė:

— Jūs, bepročiai, turėjote žiūrėti, kas geriausias ir žinoti kaip baigsis. Visi žino, kad liū-tas yra geriausias ir niekas ne-gali jo nugalėti.

Tadas Petronis,

Bostono lit. m-las mokinys

MENULIS

Tėvas su sūnumi ėjo pro pla-netariumą. Staiga sūnus kre-piausi į tėvą: — Tėveli, duok man keletą dolerių, aš noriu per teleskopą pažiūrėti į mėnulį.

— Palauk! Po dviejų savi-čių bus pilnatis, už tuos pačius pinigus pamatysi daugiau.

LIETUVIŲ TAUTOSAKA

Kuris arklys paplūtį avių neėda?

Bėpig su plaukuotu peštiu, su išmintingu bartiu.

Zodžiais maišelio neprikrausi.

Dainuoja jaunas, dainuoja ir senas. (Joniskis)

Pažistu tave, žolele, jog esi notrynėlė (dilginanti žolė).

Kas bus, kas nebus, bet žė-maitis neprašus.

Tai grėbstymai, tai vėpety-mai — vyža (batas) duonoje (apsileidimas).

(Liudvinavas)

Pušaloto gyventojai kregždė-taip pamėgdžioja: „Vanage, va-nage, paganyk!“

Kregždė, kai pamato vaikš-čiaujant kieme mergaitę, tuo šaukia: „Julyt, pavyk! Julyt pavyk!“ (Kupiskis)

Pasakyk greitai: „Pavalka pavalkai, pavalapalaikai (ar li-o pakinkta)“ (Troškūnai)

„Elkit pietų“ — „Arken kietų“. (Liudvinavas)

„Sūru“ — „Kišk po skūru (oda).“ (Kupiskis)

„Jei negražu, tai pasibru-ražu. (Betypala).

Tėvynės ZVAIGŽDUTĖ

Išleistas Lietuvių Mokytojų Sąjungos Chicago skyriaus